

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemam:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne in praznične.

Inserati veljajo: peterskopna petlet vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljova ulica št. 5, telefon št. 85.

Volilci! Slovenci!

Dne 1. decembra 1913 stopiti Vam bo zopet na volišče. Narodna Vaša dolžnost in čast Ljubljane Vas kliče, da izberete in odpošljete v deželno zbornico iz svoje srede moža, ki bo neustrašno in vestno zastopal Vaše gospodarske in narodne koristi. Narodno-napredne stranke kandidat za splošno kurijo v Ljubljani je dosedanji njen zastopnik v deželni zbornici:

Josip Turk

posestnik in podjetnik v Ljubljani.

Strankina čast in čast naše bele Ljubljane zahtevati, da združimo vse moči za sijajno zmago našega kandidata. Omahljivcev v naših vrstah ne sme biti!

Volilci! Slovenci! Narodno-napredna stranka je vedno visoko dvigala slovenski prapor, prapor slovenske, napredne Ljubljane.

Zato pa Vas stranka poziva, da se ob sedanjih deželnozborskih volitvah združite vsi pod njenim praporom ter soglasno volite kandidata narodno-napredne stranke.

Z neustrašnim, odločnim nastopom in z strogo disciplino naših vrst, je zmaga — naša!

Izvrševalni odbor
narodno-napredne stranke.

Državni zbor.

Dunaj, 27. nov.

Rusini so pristali na to, da se skliče gališki deželni zbor. Tako se glasi formula, ki nam naznanja, da se je posrečilo premagati težkoče gališke krize in s tem tudi glavne težave, s katerimi se mora boriti finančni načrt v državnem zboru. Rusini bodo svojo obstrukcijo ustavili in končna rešitev davčnih predlog je zagotovljena. Parlament se je oddahnil, vse stranke, ki želijo pomagati državnim nastavljenecem in upajo, da bo dober del novih dohodkov, katerih bodo deležne tudi dežele, v korist učiteljstvu, zlasti pa tudi oni, ki so kot gospodarji raznih deželnih blaginj zainteresirani, so se oddahnil. Upati je, da potečejo razprave mirno in stvarno, pričakovati pa moramo tudi, da ustvari zbornica garancije, da posamezne dežele, oziroma stranke ne bodo porabile zvišanih predkazov le v saniranje svojega zanemarijenega gospodarstva, temveč predvsem v one namene, katere je tudi vlada, ko je finančni načrt predložila, navedla kot posebno nujne in važne. Zboljšanje položaja učiteljev pride tu v prvi vrsti v poštev in zato je zelo primerno, da se v zbornici paralelno z razpravo o davčnih predlogih vodi tudi razprava o učiteljskem vprašanju. Pritožbe učiteljskih prijateljev (in to so vsi resnično napredni poslanci) iz vseh dežel se strinjajo v tem, da je današnji položaj ljudskošolskega učiteljstva nezdružljiv in da se pravi izpolniti eno najvažnejših narodnih in kulturnih dolžnosti, ako se čimprej uredijo razmere ljudskošolskega učiteljstva. Včeraj je naslikal poslanec dr. Ravnihar položaj kranjskega učiteljstva, danes je razpravljaj poslanec Stapski o učiteljskih razmerah v Galiciji. Kranjska in Galicija sta v tem oziru deželi nezasišnega rekorda, človek ne vé, kateri bi prisodil »prvenstvo«. Češki poslanec, s katerim smo imeli priliko o tej stvari govoriti, pravi, da bi vsekakor dal palmo — »Susteršičevi deželi«.

Ko smo poslušali poslanca Stapskega, smo menili, da govori o kranjskih razmerah, tako na las so

si podobne usode učiteljstva teh dveh dežel. Mizerna plača, preganjanje, politični terorizem, hujškanje ljudstva proti učiteljstvu, stare fraze o učiteljskih sovražnikih vere in boga — vse, vse kakor pri nas. Naši klerikalni poslanci bi imeli poslanca Stapskega, s katerim so svoj čas parirali kot s svojim mogočnim zaveznikom, poslušati. Slišali bi bili iz njegovih ust, kdo je tudi v Galiciji najhujši nasprotnik kulture in ljudskega napredka: klerikalizem in njegovi stebri duhovniki, poleg pobožnih aristokratov in veleposestnikov. Ne vemo, ali še obstoja staro prijateljstvo med drjem. Krekom, drjem. Susteršičem in poslanec Stapskim. Vsekakor »Slovenec« svojih slavospevov na tega pravega ljudskega zastopnika še ni prekalil in zato nam je pač dovoljeno, soditi, da naši klerikalci z izvanj svojega prijatelja o škodljivosti klerikalizma soglašajo — seveda v kolikor se to tiče Galicije.

Zbornica je sprejela danes v drugem branju prvi oddelek novele k zakonu o osebnem davku iz l. 1896., in sicer I. in III. poglavje.

Reformatorične določbe se tičejo splošnega pridobinskega davka in rentnega davka.

Najnovejša sprememba pridobinskega davka omogočajo združenje malih davčnih družb, uvedbo direktnih volitev v pridobinsko-davčne razrede; te komisije se bodo v bodoče volile na osem let, njih člani bodo mesto dosedanje zaobljube, polagali prisego; prizive, ki so očitno utemeljeni, bo smela v bodoče rešiti davčna komisija sama, ako predmetni davek ne znaša več kakor 500 kron.

Spremembe, ki se tičejo rentnega davka, so več ali manj neznatne. V razpravi se nahajajočo reformo davka na akcijske družbe je zbornica vrnila odseku, da jo še enkrat predela ter pri tem primerno vpoštevajo mnoge številne manjšinske predloge.

Težavnejša bo razprava o drugem oddelku predloge, ki se tiče pridobinskega davka na plače ter reforme davčnega kazenskega postopanja.

V nedeljo, 30. novembra
ob pol 11. dopoldne

== velik javen ==

Volilni shod

v veliki dvorani „Mestnega doma“.

Volilci, somišljeniki, udeležite se vsi tega velevažnega shoda, na katerem se vam bodo predstavili kandidati narodno-napredne stranke za deželni zbor.

Izvrševalni odbor
narodno-napredne stranke.

Shod na klavnicu.

Napredno politično in gospodarsko društvo za Poljanski okraj je sklicalo za včeraj ob pol 8. uri zvečer javen volilni shod na klavnici.

Shod, ki je bil zelo dobro obiskan, je otvoril predsednik društva g. Kozak s pozdravom došlih kandidatov, oprosil odsotnost kandidata g. Ribnikarja ter v kratkih besedah orisal povod za nove deželnozborske volitve.

Govoril je nato kandidat za splošno kurijo, gospod

Josip Turk,

ki je uvodoma reagiral na napade »Slovenca« na njegovo osebo ter ožigosal brezmejno podlo pisavo tega lista, ki ne more prinesiti proti njemu drugega, kakor grdo obrekovanje in zgrmadene laži. Baval se je nato s klerikalnim kandidatom za splošno kurijo ter prešel nato na delovanje narodno-naprednih poslancev v deželni zboru in njih kontrolo deželnega gospodarstva, ki dela deželniim mogočnejšem toliko preglavice. Omenil je tekom svojega govora za Ljubljano in njeno prebivalstvo škodljive zakone, ki jih je sklenila klerikalna večina v deželni zboru, naslikal bremena, ki jih bo morala nesti Ljub-

LISTEK.

Cerkvene miši.

Povest iz sedanjosti.

Spisal L. C.
(Dalje.)

Ker je pa sedaj sklenil poseči tudi med to ljubezensko razmerje med Ivanom Novakom in cerkovnikovo Lenico, se je pa takoj odločil, da bode pozval k sebi Lenico in od nje zahteval, da mora brez odloga pristopiti k Mariji družbi. To naj bi bil prvi korak, drugo bode pa itak prišlo potem samo po sebi, ker bo kot vodnik Marijine družbe lahko porabil svoj veliki vpliv tudi pri Lenici in jo pregovoril, da bode proti Ivanu Novaku postopala tako, kakor bo njemu prav in všečno.

Ko je še istega dne prišel skupaj s cerkovnikom Šteblajem, je pa mladi župnik zelo nemilostno opozoril cerkovnika Šteblaja, da je na svoje nemalo začudenje opazil, da njegova hči Lenica, čeprav je cerkovnikova hčer, ne kaže niti toliko vernosti, da bi postala članica prekristne Marijine družbe. Ti jako nevljudni opozoritvi je pa mladi župnik še pristavil, da sicer nobene deklice ne sili k

vstopu v Marijino družbo, da pa vendar ne bi imel rad v svoji župniji javnega pohujšanja, da bi ravno cerkovnikova hči ostala izven prekristne Marijine družbe. Svoje nemilostne besede je končal mladi župnik s prikrito grožnjo, da pričakuje od cerkovnika Šteblaja z ozirom na njegovo službo, da bode poznal svoje očetovske dolžnosti in da bode kot oče pač sam vedel, kaj mu je ukreniti glede njegove hčere Lenice.

Ko je cerkovnik Šteblaj odhajal od svojega župnika, vedel je prav dobro, da mu ne preostaja nič drugega, kakor da takoj zapove svoji hčeri Lenici, da se mora vpisati v Marijino družbo. Tekom tega časa, odkar je mladi župnik dr. Jurij Podpečnik župnikoval v Orehovljah, je cerkovnik Šteblaj do dobra spoznal oblastno in osvetežljivo naravo svojega mladega župnika, ki v vsem svojem ravnanju in nehanju ni poznal druge volje, kakor svojo lastno. Cerkovnik Šteblaj bil je v dno svoje duše prepričan, da bi postavil v nevarnost svojo siromašno cerkovniško službo in ž njo združene pičle dohodke, čim bi ne ustregel takoj župnikovi dovolj jasno izraženi volji in da ne bi svojo hčer pripravil do tega, da postane članica Marijine družbe. Z grozo se je pri tem spominjal onih trenutkov, ko je moral proti svoji volji in proti svoji vesti na strašni pritisk svojega današnjega

župnika podpisati zlobno zaviti zapisnik, katerega je potem njegov današnji župnik porabil v to svrhu, da je strmoglavil in obglavil blagega in nad vse dobrosrčnega svojega prednika sivolasega župnika Matijo Korena in da se z grabežljivo roko polastil njegove bogate dedščine. Ravno z ozirom na zavratno postopanje mladega župnika proti njegovemu blagemu predniku je vedel cerkovnik Šteblaj prav dobro, da bi si podpisal svojo smrtno obsodbo, čim se ne zgodi po župnikovi volji in da bi moral v tem slučaju brez odloga s svojimi številnimi otroci po svetu s trebuhom za kruhom...

Radi tega je cerkovnik Šteblaj, čim je prišel v svoje borno stanovanje, zaukazal takoj svoji hčeri Lenici, da mora pristopiti k Marijini družbi, in da mora svoj pristop takoj tudi prijaviti gospodu župniku.

Lenica na ta očetov ukaz ni nič odgovorila; v svojem srcu se je pa odločila poprej vprašati svojega Ivana in se potem ravnati po njegovem nasvetu. Skočila je vsled tega takoj k svoji prijateljici Marijetici, od katere je pa izvedela, da Ivana ni doma, ker se je odpeljal v Zapotok k staremu župniku Korenu. Lenica je vsled tega sklenila počakati Ivanove vrnitve.

XLV.

Brezvesten hlapec vsak enakega je vreden gospodarja!

A škerc: Junaki.

On pa sam sedi v palači svoji krasni kameniti, pa mora pri računih se potiti, preštevatv in misliti vsak dan...

A škerc: Jadranski biseri.

Mladi kaplan Urh Čuk je med tem s svojim prijateljem Francetom Srebotom pridno skrbel za svojo obrambo in vsaki večer pri običajnih sejah konsumnega društva obdelaval svoje verne ovčice v tem smislu, da pridobi dobre priče proti obtožbi Ivana Novaka. Pri teh sejah se je tudi pridno močilo grlo, kar je znatno pomagalo, da se niso bile suhoparne in da se je pričam vedno bolj svežil njihov spomin. Po sejah sta pa ostala običajno kaplan in Srebot vedno še nekaj časa v posebni sobi konsumnega društva ter se pogovarjala o zadevah konsumnega društva in o drugih perečih vprašanjih, pri čemur jima je delala družbo vedno mlada prodajalka Rezika, včasih pa tudi njena tovaršica Anica.

Prihajal je namreč čas, ko je bilo treba sestaviti prvo bilanco konsumnega društva, ker se je bližal čas

revizije od strani revizorja one zveze, pri kateri je bilo včlanjeno ore-novelsko konsumno društvo.

Naprava bilance konsumnega društva in predhodnja izvršitev natančnega inventarja je delala mlademu kaplanu velike skrbi, ker si nikakor ni mogel prikrivati, da se je pri teh dan za dnevom sledečih sejah konsumnega društva popilo neodplatno, torej zastoni, naravnost ogromne množine pijače in pojedlo ravnatoko zastoni silno veliko raznih dobrih stvari, kar je nedvomno napravilo globoko luknjo v blagajnici konsumnega društva. Na drugi strani se je pa tudi že poznalo, da je mladi kaplan v svoji neizkušeni nakupil mnogo takega blaga, za katero ni bilo dobiti kupca in o katerem se je že danes lahko vedelo, da bo obležalo v skladiščih. Nadalje je mladi kaplan polagoma prihajal do zavesti, da je marsikatero naročeno blago silno preplačal in da vzlic visokim cenam ni dobil blaga boljše kakovosti, temveč preležano blago najslabše baže. Nadalje si mladi kaplan tudi ni mogel prikrivati, da ljudje pač radi jemljejo na up razno blago iz konsumnega društva, da pa vzeteja blaga nič kaj radi ne plačujejo in posebno še ne redno. Med kupci so bili pa celo taki ljudje, ki so vzeli na up toliko blaga, kolikor se jim ga je dalo, dasi je bilo danes že jasno, da od teh kupcev ne bode mogoče iztirjati niti vinarja dolžne kupnine.

Ljana zaradi cestnega zakona, zaradi podržavljenosti mestne policije, omenil je tudi zavoženo Završnico in stremenje klerikalcev, spravi tudi ljubljansko parno elektrarno v svoje roke. Obširno je govoril nadalje zlasti o vodnih silah, ki bodo nastale v tem okraju ob zatvornici. Govoril je nadalje o učiteljskem vprašanju in o najnovejši krivici, ki jo hočejo zagrešiti na gasilnih društvi. Govoril je še o takozvani klerikalni ljubezni napram meščanom sploh in zlasti napram obrtnikom.

Zivahno odobravanje je spremljalo njegova izvajanja in ob koncu njegovega govora so zbrani volilci z živahnim odobravanjem izrekli zahvalo in zaupanje svojemu kandidatu iz splošne kurije.

Burno pozdravljen od navzočih volilcev je govoril nato župan ljubljanski gosp.

dr. Ivan Tavčar.

Častiti volilci!

Po obširnem govoru našega prijatelja g. Turka mi ne bo ostalo mnogo razpravljati. Tudi jaz se vam predstavim kot kandidat za deželni zbor. (Viharno ploskanje in klici: Živio!) Kandidiram pa v deželni zbor samo zato, ker sem slučajno tudi župan ljubljanski. Če bi ne bil ljubljanski župan, bi se vam morda zahvalil za vaše zaupanje, ki ste mi je do sedaj izkazali. (Protesti.) Danes pa je položaj tak, da mora biti ljubljanski župan tudi v deželnem zboru, da zastopa mesto in njegovo prebivalstvo nasproti tej kruti deželnozborni večini.

Moj program

vam je vsem dobro znan. Že več kakor 25 let ga zastopam v deželnem zboru kranjskem in vi veste, da hočem tako, kakršen sem bil vedno, končati tudi svoje politično življenje. Sedaj pač nimam niti prilike, niti poudariti spremeni svoje prepričanje ali svoj značaj. Ostal bom tudi za naprej tak, kakršen sem bil do sedaj. (Pritrjevanje in odobravanje.)

Prijatelji! Občutek imam, da govorim danes v skupini, v kateri je po večini zastopana mesarska obrt. — Župan govori nato o stanovskih zadevah mesarjev, nakar se povrne h kandidaturi gosp.

Josipa Turka

v splošni kuriji.

Prva dolžnost je, da vam priporočam kandidaturu prijatelja g. Turka. Priznati mi morate, da ni noben človek brez nasprotnika. Jaz pa stojim na stališču, da je v Ljubljani mogoč razvoj samo, če ostane na krmilu stranka, ki je prava gospodarica celega mesta. Zato mora delovati vsak posameznik na to, da prodoro vsi kandidati te stranke. Niti eden, ki se šteje za naprednjaka, ne sme kršiti te discipline, ki je potrebna vsaki stranki, če hoče politično živeti. (Pritrjevanje.)

Rekel sem, da mora biti Ljubljana zastopana v deželnem zboru po svojem županu. To vam hočem razjasniti.

Naši politični nasprotniki imajo glede Ljubljane gotov program. Če se danes ozrete po nasprotnem časopisu in če opazujete nasprotno agitacijo, opazili boste nekaj, kar mora vsakemu smrdeti. Prihajajo vam z velikansko samohvalno in s trobenjanjem o svojem delovanju, ki pa je, kakor vsi dobro vemo, precej ponižne, ker to ni prav nobena umetnost. Če bi se tudi izkazalo, da dolgov presegajo za kaj malega vrednost blaga in pa tirjate pri raznih dolžnikih, potem se bode pa začasna vrednost blaga postavila nekoliko večja v bilanco, da se tako doseže skladno soglasje med imovino in dolgovi...

»Brez izkazanega dobička pa ne smemo predložiti bilance,« opomnil je že na pol potolaženi kaplan svoji prijateljci, »ker bi potem ljudje izgubili zaupanje v konsumno društvo, kar bi znalo družstvu neizmerno škodovati in to bi bila samo voda na mlin mojih političnih in drugih sovražnikov v Orehovljah.«

»Najmanjša skrb to,« odvrne Rezika, »če se lahko prikrije umetno v vsaki bilanci primankljaj, se ravnotako lahko umetno tudi izkaže dobiček v katerikoli visokosti. S tem si ne delaj, preljubi moj Urh, prav nobenih skrbi, temveč imej pri tem vedno pred očmi, da je papir potrepljiv in da se lahko na papir zapiše, kar se hoče. Sicer ti bodem pa jaz pomagala sestaviti inventar in prvo bilanco ter se bodeš prepričal, da bode inventar in bilanca imela tako ugodno obliko, da se ti bode kar srce smejalo.«

»Kaj pa bode rekel k temu revizor?« vpraša plaho mladi kaplan. »To so zelo učeni gospodje, ki prebrskajo vse in ki najdejo celo v jajcu najmanjšo dlačico. Kaj pa potem,

no. Pravijo: Mi gradimo kmetom vodovode. V ta namen so dobili

14 milijonsko posojilo.

In mi tudi nimamo ničesar proti temu, če za kmeta kaj store. Od tega posojila pa bo morala Ljubljana sama plačati več, kakor

6 milijonov.

Če torej dajejo kmetu vodovode, gre precej denarja za to na žulje ljubljanskih davkoplačevalcev. (Pritrjevanje.)

Cestni zakon

je istotako napravljen v korist kmečkemu stanu in v škodo Ljubljani. Pomislimo samo, da bodo

vse ceste po deželi deželne!

Vi veste, da se vozi deželni glavar s svojim avtomobilom po deželi od vasi do vasi, od kmeta do kmeta in sprašuje, katere ceste bi hoteli, da jih prevzame dežela. In jasno je, da bo končno vsaka poljska cesta deželna cesta. In videli boste, da se bodo stroški za te ceste tako pomnožili, da bo prišla dežela sama v stiske, glavno breme pa bo moral nositi ljubljanski meščan. Lahko se potem bahajo, da delajo ceste, ker jih delajo za naše groše.

Politični program stranke, ki ima sedaj večino v deželnem zboru, pa je nadalje ta, da Ljubljana za vse svoje žrtve ne sme dobiti ničesar. Morda bo rekel kdo, da bi bilo potem boljše, da dobi Ljubljana klerikalen zastop. Toda vsi ti glasovi morajo takoj utihniti. Saj vidimo, kaka načela zastopajo ljubljanski klerikalni občinski svetniki. (Pritrjevanje.)

V mestnem svetu sem predlagal, da naj zaprosi mestna občina deželni zbor, da naj da nekaj tudi za naše ceste v mestu. Noben zastopnik klerikalne stranke pa pri glasovanju o tem predlogu ni dvignil roke. Vsi so bili za to, da Ljubljana ne sme ničesar dobiti, dasiravno bodo morali plačevati ljubljanski davkoplačevalci na leto najmanj pol milijona kron za ceste. (Ogorčenje.)

Glede 14milijonskega posojila sem predlagal sledeče: Od teh 14 milijonov bodo morali ljubljanski davkoplačevalci plačati vsaj 6 milijonov. Zdaj pa se vrše v strugi Ljubljanice velikanska dela, ne vemo pa, kje naj mestna občina vzame ta denar. In povem vam, da to niso malenkostne skrbi zlasti kje vzeti denar za drage kanale zbiralnice in za keje. Predlagal sem, da naj da deželni zbor mestu Ljubljani vsaj 10 let po 30.000 K na leto, kar je vendar dosti malenkostna vsota proti onim 6 milijonom. Vsi zastopniki S. L. S. pa so obsedeli. (Ogorčenje.)

Taki so zastopniki te stranke. Njih program je, da Ljubljani ne priznajo ne političnih, ne gospodarskih pravic in njih zastopniki v občinskem svetu in v deželnem zboru, če bi jim ljubljansko meščanstvo dalo mandata, bi morali biti ponižni kozliči klerikalnih mogotcev, ki bi se morali dati na povelje celo zaklati v vaši klavnici. (Smeh.) In če bi dobili večino v mestnem zastopu ljubljanskem, bi morali biti njih zastopniki zadovoljni tudi s tem, če iztrgajo zadnji groš ljubljanskemu meščanu.

Zato je potrebno, da pride v deželni zbor kranjski tudi ljubljanski župan, ki mora gledati na vsak korak te stranke in mora skušati doseči skupaj s svojimi prijatelji vsaj to, da

ne morejo klerikalci brezvestno naskočiti vaših žepov, kakor bi to radi.

Tudi slučaj

Završnice

in elektraren je dokaz, kako vas sovražijo. Jasno je, da se Završnica kot taka ne bo mogla izplačati in gotovo je, da bo pri njej vsako leto vsaj 100.000 K izgube. Tako izguba pa je za deželni proračun precej občutna. Oni pa so si mislili, da bodo Završnico zvezali z Ljubljano in združili z ljubljansko elektrarno, mesto pa naj izhaja, kakor hoče. Mesto bi moralo nato prepustiti svojo parno elektrarno deželi za počen groš. Klerikalni možje prav dobro vedo, da bo pri Završnici izguba, vedo pa tudi, da je Ljubljana nekaka molzna krava, ki jo je najljubše pritisniti. Zato pravijo: Zgoraj pri Završnici bomo izgubili 100.000 K, v Ljubljani pa bomo tarife povišali tako, da dobimo teh 100.000 K nazaj.

Tudi iz tega je torej razvidno, da je program te stranke sovraštvo proti Ljubljani in če bi prišli njih možje v deželni zbor kot zastopniki mesta, bi podpirali to sovraštvo. (Pritrjevanje.)

Prijatelji! Jaz se v daljše pravne nočem spuščati, ker bo za to dana še prilika, dve stvari pa sem si prihranil za današnji shod zato, ker so me k temu prisilili tisti

podivjani napadi na našo stranko od strani centralnega vodstva S. L. S.

Ta stranka se ponaša s svojo močjo in dostojnostjo.

Jaz pa pravim, da je po večini, kar se nahaja danes v S. L. S. le ona stara obleka, katero je naša stranka vrgla stran.

Pa vzemite kateregakoli hočete človeka iz vodstva te stranke, prav mnogo jih boste našli.

Ožigosati pa moram tisti brezvestni

lov na naše somišljenike,

ki ga uganja S. L. S.

Danes še nimam prav vseh dokazov v rokah, imam pa že toliko dokazov zbranih, da skoraj lahko rečem, da se posluša S. L. S. nekake kupčije, da

lovi pristaše naše stranke,

da jih kupuje in s plačilom potegne v svoje vrste.

Kakor rečeno, imam skoraj vse dokaze v rokah, da uganja S. L. S.

politično simonijo,

kakor so svoj čas škofije prodajali mastne fare onemu, ki je največ plačal.

Morda pride čas, ko bo treba javno povedati, da so gotovi ljudje, ki so danes glavni trobentači S. L. S., da so se dali vjeti za kako dobro službo, — tudi cesarsko, — podpisati pa so morali prej revers, da bodo ostali njih somišljeniki.

Take stvari more uganjati samo stranka, ki ima v sebi prav malo vrednosti in dostojnosti.

Se druga stvar je, ki jo hočem javno pribiti zato, ker je današnji »Slovenec« tako podlo napadel našega kandidata g. Turka zaradi Glavne posojilnice.

Ti gospodje v tem oziru neprestano radi streljajo iz gozda, če pa pove kdo le besedo o njihovih denarnih zavodih, pa vpljejo, da je to nedopustno in škodljivo.

če revizor zasledi, da inventar in bilanca ne odgovarjata dejanskemu stanju konsumnega društva, da sta umetno sestavljena?»

»Revizorja se pa kar nič ne boj,« odvrne Rezika, »ker je revizor podoben strahu, ki je v sredi votel, okrog ga pa nič ni. Ko sem nekaj časa službovala pri nekem konsumnem društvu na Notranjskem, sem spoznala delovanje revizorja one zveze, ki bo opravil revizijo tudi pri našem konsumnem društvu. Dotični revizor je veseljak prve vrste, ki v pičlih par urah natančno pregleda poslovanje največjega zavoda, prouči knjige, preišče pravilnost inventarja in sestavi najsijajnejše revizijsko poročilo, če se ga zna ona dva ali tri dni, ko vrši revizijo, dobro zabavati in mu tako omogočiti, da s pošteno zabavo zasluži svoj precej opoprani račun za izgotovljeno revizijo. V tem pogledu ne imej prav nobenih skrbi, ker bodeva že midva skrbela, da se bode revizor pri nas dobro zabaval in da mu bode ostalo prav malo časa za njegove uradne posle. Nič se ne boj, vse se bode tako izvedlo, da bode volk sit in ovca cela.«

Mladi kaplan je bil hvaležen svoji prijateljici Reziki, da ga je znala tako lepo potolažiti in mu razvedriti čelo, za katerim so se nabirali črni oblaki morečih skrbi. Svojo hvaležnost je pokazal tudi takoj mladi prodajalki s tem, da jo je krepko objel k sebi.

Sedaj so zopet začeli, zato jim moramo odgovoriti in zato hočem spregovoriti tudi jaz o neki stvari, ki je zelo pomembna.

Vi vsi veste, na kak otročji način je vpriporil deželni odbor gonjo proti našemu časopisu ter so hoteli brez

sklepa deželnega zbora naše liste preplaviti s celimi koši nepotrebnih popravkov.

Ta nakana se jim ni posrečila. In vendar imajo ti popravki svojo vrednost.

Med njimi se nahaja namreč en popravek, o katerem hočem nekoliko več izpregovoriti.

Deželni odbor pravi namreč, da je izvršil

revizijo »Ljudske posojilnice«

ter uradno konstatira, da je našel vse v najlepšem redu.

Če je deželna revizija »Ljudske posojilnice« res pokazala, da je poslovanje dobro, naj bo to v božjem imenu. O tem ne bom govoril.

Dvomim pa, da bi se bila revizija izvršila z ono natančnostjo

in na tak način, kakor se vrši revizija na mestnem magistratu ljubljanskem.

Revizijska komisija na magistratu pregleduje vse akte, drugega za drugim

od leta 1883. naprej.

Knjigo za knjigo pregleduje in brska in brodi, ker upa, da se ji morda vendar posreči kaj najti. (Klici: Saj ne bodo našli ničesar!)

Upam, da ne bodo našli ničesar. Iz dela te komisije pa je razvidno, da je cela revizija samo političen manever. Govorim pa o tem samo zato, ker smatram za nedopustno in ker moram nastopiti proti temu, da gotovi revizorji še pred končano revizijo pošiljajo v klerikalne liste

neresnične vesti.

Proti takemu ničvrednemu postopanju gotovih revizorjev predno so izdelali svoj revizijski operat moram najodločnejše protestirati. (Živahno pritrdjevanje. Klici: Svoje grehe iščejo pri drugih!)

Dotakniti se hočem sedaj druge stvari, to je

deželna garancija za »Ljudsko posojilnico«.

Kakor znano, je dežela prevzela garancijo za vse vloge v »Ljudski posojilnici«. To je neomejena garancija za vse vloge, ki so deloma razposlane tudi po Galiciji in Dalmaciji. To je

zelo nevarna garancija,

ki stane deželo lahko več milijonov, jasno pa je, če bi prišla dežela kdaj v tak položaj, da bi morala Ljubljana nositi vsaj polovico onih milijonov, ki bi bili morda kdaj potrebni. Zato moram odločno nastopiti proti tej garanciji. Povem pa to na javnem shodu, ker me deželni glavar v zbornici ni pustil govoriti.

Omenil pa sem to zadevo danes še iz drugega razloga. Deželni odbor je čutil, kakor sem že omenil, potrebo, poslati našim listom cele koše popravkov, med njimi je tudi

popravek,

ki pravi, da škof ni toliko dolžan, kakor smo trdili, in da je njegov dolg zavarovan. Enako pravi o drugih dolžnikih. Na koncu popravka pa

pravi deželni odbor uradno,

— in zdi se mi, da je bil s slepoto udarjen, ko je izdal ta popravek, — da

ni res, da bi deželni glavar dr. Šusteršič ne imel deležev »Ljudske posojilnice«, marveč jih ima celo kopo.

To je deželni odbor uradno konstatiral.

Kaj pa se to pravi, če imajo deželni glavar in drugi deželni mogotci deleže »Ljudske posojilnice«? Ker je ta posojilnica družba z

neomejeno zavezo,

je jasno, da jamči vsak, ki ima kak delež, s celim svojim premoženjem za vse dolge.

Gospodje! Kam pa smo prišli, če deželni odbor uradno bobna v svet, da je

deželni odbor sam delal na to, da naj prevzame dežela kranjska popolno garancijo,

ko pa jamčijo za vse vloge deželni glavar in drugi deželni mogotci! Jasno je:

deželni glavar in drugi klerikalni voditelji so zahtevali deželno garancijo, da si rešijo svoje lastno premoženje!

(Burno pritrdjevanje. Klici: Lopovi!)

Ali more biti kaj takega dopustno? Na celim svetu kaj takega ni mogoče!

Zato pa smo deželnemu odboru celo hvaležni za njegove popravke.

Konstatiram, da so dr. Šusteršič in morda dr. Lampe in nedolžni dr. Krek jamčili z vsem svojim imetjem za »Ljudsko posojilnico« in sklepam iz tega, da je bil povod prevzetja garancije po deželi okoliščina, da so bili tam

zabit s celim premoženjem deželni glavar in cela njegova kompanija. (Živahno pritrdjevanje.)

Končno priporočam župan volilcem še enkrat disciplino pri deželnozbornih volitvah, ki je kandidat iz splošne kurije

Josip Turk,

posestnik v Ljubljani,

kandidata za ta okraj v mestni kuriji

dr. Ivan Tavčar,

župan ljubljanski,

in

Adolf Ribnikar,

mestni tržni nadzornik v Ljubljani.

Številno zbrani volilci poljanskega okraja so prirejali kandidato-ma, zlasti pa županu dr. Tavčarju ob odhodu navdušene ovacije.

Kostanjevica in Krško!

Shod volilcev

bo

v nedeljo, dne 30. novembra

ob 3. popoldno

v Kostanjevici

Isti dan ob pol 8. uri zvečer

pa v Krškem.

Na obeh shodih bosta govorila kandidat narodno-napredne stranke g. Julij Mazello in državni poslanec g. dr. Ravnihar.

dva ptička. Preskrbi denar in potem grem takoj s teboj, če treba tudi čez veliko lužo. Za enkrat pa morava misliti na to, da sestaviva inventar konsumnega društva in njegovo bilanco, na kar bi se lahko tudi takoj napravila bilanca pri posojilnici za Orehovlje in orehovljski kot. Ker bodem morala čez par tednov oditi na dopust, je najbolje, da se takoj lotiva tega dela in da ti sočasno tudi izposluješ, da pride revizor še pred mojim odhodom.

Mladi kaplan je bil s tem nasvetom svoje modre prijateljice zadovoljen, na kar sta takoj drugi dan začela sestavljati natančen inventar v svrhu sestave bilance pri konsumnem društvu. Ko je bil inventar dogotovljen in sestavljena tudi sirova bilanca konsumnega društva, se je mladi kaplan prestrašil, ker je prišel do zaključka, da je konsumno društvo ne glede na razne dvomljive, oziroma celo neiztirjlive tirjatve prezadolženo za lepo število tisočakov. Ko je svoji prijateljici Reziki to skrivno zaupal, se mu je v obraz smejala, češ, da to ni prav nič strašnega, temveč čisto naravno, ker se dela začetkoma pri vsakem podjetju z izgubami. Pristavila je pa takoj, da bo na čisto spisala ona sama vso bilanco in potem se bode njen preljubi Urh prepričal, da ne zna prav seštevati, ker bode ona dobila in izkazala pri čisto spisani bilanci najmanj dva tisočaka čistega dobička

Shod volilcev v Novem mestu.

V soboto ob 8. uri zvečer
bo v Novem mestu v čitalnični dvorani
shod volilcev.

Govorila bodeta narodno - napredni kandidat za dolensko mestno in trško skupino g. **Julij Mazelle** in državni poslanec g. **dr. Vladimir Ravnihar**.

Štajersko.

Trbovlje. Opozarjamo na zabavni večer s predavanjem skioptičnih slik od Trsta do Črne gore, katero priredi moška podružnica C. M. družbe v Trbovljah v nedeljo 30. t. m. točno ob 7. zvečer v dvorani g. Forte. Po predavanju godba, ples, srečolov in prosta zabava.

Nesreča v Trbovljah. V rudniku v Trbovljah je prišel delavec Franc Kajtna med dva obložena vozička male železnice. Dobil je težke poškodbe na celem telesu.

Zavožena klerikalna deželno-zborska politika. V Mozirju je imel deželni poslanec dr. Verstovšek shod, na katerem se je pritoževal na sestavo deželnega proračuna za leto 1914 in grozil z nadaljevanjem klerikalne obstrukcije, češ, da se deželni proračun za l. 1914 premalo ozira na spodnještajerske potrebe. Poročilo o tem govoru je spravil dr. Verstovšek tudi v graške liste — a ti so sprejeli njegove obstrukcijske grožnje s hladnim prezirom, za katerim je bilo čuti zasmeh. Saj so v oktobrskem zasedanju pomogli slovenski klerikalci s tem, da je dr. Korošec samostalno sprejel vladno-nemške posredovalne pogoje za ustavljenje obstrukcije, deželnemu odboru iz finančnih težkoč; brez besede so dovolili v 8 dnevnem oktobrskem zasedanju 16 milijonsko deželno posojilo, s pomočjo katerega bo deželni odbor lahko pokrival najnujnejše obveznosti iz obstrukcijskih časov in potem mirno naprej gospodaril. Naj dr. Korošec obstruira, če hoče! Kar je denarja na razpolago se da na nemški Štajer, Slovenci pa stradajte! Saj ste dali sami najostrejša orožja iz rok, saj ste dali deželnemu odboru najlepšo priliko, da dela vnaprej, kar hoče. V spomin nam prihajajo tu besede, zelo svarilne besede, ki jih je brezuspšno govoril na adresu klerikalcev o tej stvari dež. posl. dr. Kukovec, v spomin nam prihaja zadržilo »Tagblattovo«, da je bila najvažnejša točka oktobrskega deželno-zborskega zasedanja najetje deželnega posojila. Mi dobimo na novo za žalsko in šentjursko šolo letno borih par tisoč kron, Nemcem pa se mečejo milijoni v žrelo. In še se klerikalci čudijo, da ne jubiliramo nad njihovo deželnozborsko politiko.

Iz St. Jurja ob Juž. žel. Naša ljudska knjižnica nam je priredila letos prav prijeten Martinov večer v prostorih gostilne A. Nendl. Vprizorila se je velezbavna francoska veseloigra »Skladosti rodbinskega življenja«, katero je režiser g. cand. iur. Rudolf Dobovišek izvrstno vodil, za kar mu gre polno priznanje. Kar se igralcev tiče, moram priznati, da so vsi jako srečno rešili svojo težko nalogo. — Po predstavi je zapel Šentjurski pevski zbor par mičnih pesmic pod vodstvom g. Čuleka. Nato pa je mladi svet, katerega so že pete grozno srbele, rajal do bele dne. Bil je po daljšem odmoru zopet enkrat jako prijeten in zabaven večer. Priporočljivo bi bilo, ako bi se predstava v doglednem času ponovila.

Iz Ormoža. Zadnja »Straža« imenuje Središčane »falote«, ker ne marajo voliti svojih udov v okrajni zastop ormoški. Počasi g. Košar. Pred vsem uvažujte, da so v veleposestvu nekateri vaših kandidatov zmagali le z enim glasom večine, pri čemer je še volil 1 vaših pristašev namesto svojega v volilni imenik vpisanega že mrtvega očeta. Zmaga v veleposestvu je torej šepava. Pred volitvami v veleposestvu se je klerikalni stranki ponudil za njo naravnost preugoden kompromis. Ta kompromis ste odklonili, ker ste že bili v zvezi z Nemci; to sta priznala vaš pristaša Hanželič in Vraz. Ako ravno se vam je pred volitvami v kmetski skupini naznanilo, da Središčani ne bodo volili, če boste prezirali kandidate, posebno iz spodnjega okraja, ste bili tako kratkovidni, da ste zmage pijani, mislili le na dan volitve in ne na bodočnost. Svojo politično nezmožnost ste pokazali tudi s tem, da ste nasledili »zvestim« zaveznikom Nemcem, ki še danes v Ormožu niso izvolili svojih udov.

Prosili ste jih, da naj vendar volijo in ste jim za to obljubili mesto podnačelnika (!), enega odbornika (!) in enega uda v okrajnem šolskem svetu (!), kar je potrdil naši deputaciji uradni vodja okrajnega glavarstva v Ptuj g. pl. Netolizka. Sedaj pa imate drzno čelo očitati naprednjakom narodno izdajstvo, ker ti nočejo podpirati take sramotne in pogubne nemško-klerikane zveze. Ako bi pri obstoječih razmerah Središčani volili, bi okrajni zastop prišel pod komando dr. Delpina, h kateremu ste hodili po nasvete že pred volitvami in po kojega navodilih bi vi in vaši plesali tudi v bodoče. Iz naprednjaka ste postali klerikalec, z Nemci ste v najožjih stikih, za to vas tudi »čista naša vlada«. Vse to pa vam ne bo pomagalo, tudi, če bodo okrajni šolski nadzorniki v vaših goricah gostovali makari cele mesece. Dokler si kak Košar svoji vodstvo pri klerikalni stranki, ki stoji pod nadzorstvom dr. Delpina in vlade, tako dolgo je kompromis z nami izključen. Tudi psovanje po klerikalnih časopisih ne bo pomagalo nič. Sicer pa bi morali »dobro informirani« politiki vedeti, da Nemci že a priori niso imeli namena voliti. To bi morda stori sedaj vsled sramotne ponudbe klerikalcev, katere pa naprednjaki ne bodo nikdar podpirali. Ostanje nam vsaj okrajni šolski svet v sedanjosti, Slovencem gotovo ugodni obliki. V Ormož pa naj pride vladni komisar, ki mora biti Slovenec, za to bodo gotovo skrbeli poslanci klerikalne stranke.

Iz Ljutomer. Znano je počenja-nje klerikalcev, kakor drugod, tako pri nas. V našem okraju je splošno znana njih morala. So posojilničarji, cerkveni ključarji itd. Mlajši popivajo, na prsih s čukovskimi znaki, med službo božjo. Pri nekem požaru je bivši načelnik »Orlov«, nadmladenič v Marijini družbi itd., odganjal ljudi, ki so gasili, češ, zdaj smo mi tukaj. Uniforma ne pomaga, če se roke križem drže.

Akad. tehn. društvo »Triglav« v Gradcu ima svoj II. redni občni zbor dne 29. novembra 1913 ob 8. zvečer v prostorih gostilne Glanzer »Zur Weinhecke«.

V soboto, 29. novembra
ob pol 9. zvečer priredi
politično društvo za dvorski okraj
volilni shod
v gostilni pri Tončkovem Franceljnu (Oblak)
na Tržaški cesti št. 22.

Koroško.

Samomor. Ustrelil se je v Trgu 20letni posestnikov sin Ivan de Monte, po domače Milovnik. Našli so ga mrtvega. Vzrok samomora še ni znan.

Nesreča pri delu. Pri kidanju gnoj iz hleva je udarila v Milstatu dekla Matilda Sistel nevedoma z vilami gletno deklico Ano Sistel. Zadelo jo je na senca, otrok je kmalu po udarcu umrl. Sisti ni kriva, ker se ji je otrok kljub njenemu večkratnemu opominjanju približal skrivaj od zadej.

V soboto, 29. novembra
ob 8. uri zvečer
javen
volilni shod
v gostilni pri Pavšku
na Martinovi cesti.

Volilci šentpeterskega okraja in okoličani pridite vsi na shod!

Primorsko.

Tržaški namestniški odloki. — Splošen vtisk rešitve rekursa. — Italijani. listi. Stürghk je odgovoril v delegacijskem odseku delegatu baronu Gautschu glede tržaških namestniških odlokov med drugim sledeče: Edini smoter, ki ga je zasledovala državna oblast s temi odloki, je bil, da se napravi konec že leta sem obstoječi nepravilnosti, ki je obstojala v Trstu v zadevi uporabe inozemcev v občinski službi v nasprotju s tozadevnimi določbami državnega temeljnega zakona o splošnih pravicah državljanov. Zaradi tega zahteva v bodočnosti pri novih nameščenjih, bodisi pri občinskem uradu, bodisi pri občinskih podjetjih in zavodih, da

se ugotove v tem pogledu pravilne razmere. Onim nameščencem inozemcem pa, katere zadenejo namestniški odloki, naj se podeli državljanstvo, če za to prosijo in če ni za podelitev nobenega postavnega zadržka (?). Stürghk utemeljuje to popustljivost, ki, bodi med nami rečeno, z skoro presega meje popustljivosti, z izbornimi vnanjepolitičnimi odnosi med Avstrijo in Italijo in s prisrčnim prijateljstvom med Avstriji in Italijani. (Stara pesem.) K rešitvi rekursa mestne občine proti odlokom pravi »Edinost«: Ministrstvo je zavrnilo rekurs tržaškega občinskega sveta, a bilo bi prav vseeno ko bi ga tudi ne bilo, kajti izvršitev namestniških odlokov v takem zmislu, kakor ga je napovedal grof Stürghk, pomenja prav toliko, kakor da niso bili odloki nikdar izdani. Regnikoli bodo prej ko slej gospodarili v tržaški mestni občini s tem razločkom, da so gospodarili do sedaj brez dovoljenja, sedaj pa bodo gospodarili z dovoljenjem c. kr. avstrijske vlade. — Značilno je le to, kaj pišejo k rešitvi rekursa laški listi, ki so se strašno zavzemali za svoje brate v neodrešenem mestu, in ki so napovedali Avstriji že skoro ultimatum. »Tribuna« v Rimu pozdravlja z odkritim veseljem pristrane besede ministrskega predsednika Stürghka na adresu visoke laške kulture in prijateljskih odnosov med državama. Te odkritosrčne besede, ki so sledile oprostitvi Sterleta (veležidajalca in laškega irendentista), bodo gotovo napravile dober vtisk na oba (?) naroda. (To sta seveda Nemci in Italijani.) Enako pozdravlja to rešitev lista »Italia« in »Vita«. »Giornale d' It.« pravi v visokem poletu da je v interesu trozveze in splošnega evropskega miru, da se izogiba Avstrija in Italija vzrokom nesoglasja v javnem mnenju.

Velike tatvine pri avstrijskem »Lloyd«. Razne večje avstrijske tvežke, ki imajo posel tudi v Lloyd, se že delj časa pritožujejo, da se pri Lloyd krade in sicer tako, da se odpirajo zaboji in nekateri popolnoma, nekateri pa deloma izpraznijo. Tatvine so se vedno bolj ponavljale. Tatovi so postajali vedno bolj predrzni, pritožbe so se kopičile in Lloyd si pa ni mogel pomagati. Končno se jim je posrečilo vjeti nekaj tatov. Preiskali so namreč velik kovčeg, katerega so hoteli naložiti na parnik »Helona«, za strežnike na A. Premovitzu. V zaboji so dobili same zimske suknje in kožuhe, vredne čez tisoč kron. Aretirali so nato kot glavnega krivca skladiščnika v Lloydovem hangarju B. Bidolija in G. Gašpara, kot soobtoženca pa pasazirja Premovitzu in težaka Sorna. Tatovi so napravili Lloydju več tisoč škodo, katere ne bo dobil nikdar povrnjene.

Nesreča. Na parniku »Erodiade« v Trstu je padel 32letni Adolf Duben v več metrov globoko skladišče in je obležal na mestu mrtve.

Stavka laških dijakov v Trstu. Včeraj zjutraj so pričeli stavkati dijaki navtičnega oddelka tržaške obrtne šole in trgovski akademiki na Revoletti, da se izkažejo solidarne z laškimi demonstranti na graški univerzi. Obvestili so oba ravnatelja in so odšli nato z velikanskim hrupom k županu. Župan je te fantiče pomiloval in izrazil sožalje, da morajo mladi ljudje poseči po takih sredstvih, da dosežejo svoje pravice. Tako je govoril tržaški župan dne 27. novembra 1913 mladim fantom! In tako vzpodbujeni po uglednem županu so dečki nadaljevali svoje demonstracije. Policija jih je na več krajih ustavila in je izvršila več aretacij. Dijaki groze s splošno stavko. Ravnatelj obrtne šole je naznanil stavkajočim, da naj se vrnejo v soboto v šolo, ker se bo sicer postopalo proti njim po disciplinarnih odredbah.

Rop na žiminski cesti v Istri. Na žiminski cesti so napadli neznani roparji posestnika Balarina iz Lindarja. Pobili so ga s kamenjem in ga nato popolnoma oropali. Moža so našli nezavestnega še le drugo jutro in so ga odpeljali v Pulj v bolnico. Do sedaj se še ni zavedel. Orožništvo je aretiralo nekaj sumljivih oseb, toda gotovo še ni, kateri so pravi zločinci.

Slika našega cesarja v železniškem vozu. Nemški listi poročajo, da so našli v nekem vlaku, ki je prišel iz Italije v Cervinjan, v nekem posebnem oddelku sliko, ki silno žali našega cesarja. Kot osumljene zločince so aretirali kontrolorja Alojzija Casaro, sprevednika Bisaata in zavrača Trentina.

Odvetniška zbornica v Zadru. Kakor smo že poročali, se je proglasila na zadnjem zborovanju zadrške odvetniške zbornice za poslovni jezik hrvatski jezik. Za predsednika zbornice je bil izvoljen odvetničnik Desnica. Lahi se strašno pritožujejo in trdijo, da so jih Slovani prenačili in vrgli nasilno iz svoje prejšnje posesti.

Velika nesreča na reški ladjedelnici. V ladjedelnici Danubius na Reki se je podrl velik stavbni oder, na katerem je bilo 6 delavcev. En de-

lavec je obležal na mestu mrtve, pet delavcev pa so odpeljali smrtno nevarno ranjene v bolnico. Imena delavcev še niso znana.

Vabilo
na
velik shod volilcev

ki se bo vršil
v nedeljo, 30. novembra
ob pol 10. uri dopoldne
v kavarni pri »Slonu« v Vođmatu.

Volilci, udeležite se polnoštevno! Na shodu se predstavi samostojni kandidat **Andrej Knez**.

Šklicatelj.

Legitimacije in glasovnice

za deželnozborsko volitev dostavljajo se kot vse pošiljave s povratnicami lastnoročno naslovnikom. Ako pismo- noša volilca ne dobi doma, mu pusti na domu pismo obvestilo, s katerim more glasovnico na pošti dvigniti. Obveščencem izdajajo se do 28. t. m. legitimacije in glasovnice v oddelku pismonošev od 6. ure zjutraj nepretrgoma do 7. ure zvečer. Ponovno dostavljanje je iz službeno - obratnih ozirov nemogoče.

Dnevne vesti.

+ Položaj ljubljanskega mesta. Vsi javnosti so znane finančne razmere ljubljanske občine. Ugodne niso, ker ima občina velikanske dolžnosti, ki jih mora izpolnjevati, njeni dohodki pa so za pokritje teh bremen nezadostni. Tudi dolgove ima občina, a napravila jih je ne lahkomišelnost in po nepotrebnem, nego za investicije in za naprave v občo korist. Znano je to vsakemu, kajti v občinskem svetu se je to že neštokrat vsestransko in temeljito pojasnjevalo, saj občina nima ničesar skrivati. Pri vsem tem je bilo in je občinsko gospodarstvo vedno štedljivo, izdalo se je le to, kar se je moralo in napravilo le to, kar je bilo potrebno in koristno. Pri deželi je pa vse drugače. Že to pove dovolj, da deželni odbor celo deželnemu zboru ni hotel pokazati računov na pr. o izdatkih za lampetovo elektrarno, dasi znašajo ti izdatki stotisoče. Pošteni ljudje ne skrivajo računov o oskrbovanju z upanega jim denarja, najmanj bi jih pa smeli skrivati ljudje takrat, kadar leži na njih težak sum, da so postopali nekorektno! Dežela kranjska je v obupnih finančnih razmerah, a ne zato, ker njeni dohodki niso dosti veliki za pokritje njenih potrebščin, ampak zato, ker je klerikalni dež. odbor brezvestno in slabo gospodaril. Mestna občina je v denarnih stiskah, ker njeni dohodki niso zadosti veliki za izpolnjevanje njenih dolžnosti, dežela pa je prišla na kant, ker so klerikalci deželni denar brezvestno razmetavali, ker so pod naslovom »podpor« polnili žepu svojih pristašev, ker so izdajali denar za nepotrebne stvari, ker so z deželnim denarjem ustvarili čisto nepotrebna korita, ker so milijone dež. denarja vtaknili v gotove zavode in jih tem potom sami sebi posodili in ker so ogromne vsote dež. denarja vtaknili v spekulacijsko podjetje, imenovano Završnica in to iz umazanih in sebičnih nagibov, ker so v naprej vedeli, da ta Završnica ne bo deželi nikoli nič nesla. To je razložek med deželnim in med mestnim finančnim položajem. Mestna občina zato tudi nima nič skrivati in nič prikrivati, mestna občina ljubljanska porabi vsako priliko, da poduči občinstvo o mestnih denarnih razmerah, klerikalci pa morajo lagati in slepariti javnost, da skrijejo svoje gospodarstvo ker trepetajo od strahu, da jih ogoljufano in izsesano ljudstvo zagradi za goljanec in trešči ob tla.

+ Ostudni »Slovenec« napad na Ivana Hribarja. »Slovenec« je, da vjame nekaj kalinov za dr. Goričiča, širokoustno pripovedoval, da je ta kandidat izposloval, da bo kamniški vlaki vozili na južni kolodvor. To debelo laž smo mi v predvečerni številki zavrnili z navedbo neovrženih dejstev. — Časnikarski tolovaji napadli so zato izza »Slovenčevega« plota bivšega župana Hribarja na skrajno nizkoten in perfiden dačin. Ti ljudje, ki se hočejo ponašati s svojim katoličanstvom, vrgli so itak vse nauke krščansko-katoliške vere kot nepotreben balast čez plot. Zato tudi ne poznajo več sedme božje zapovedi, pač pa vihte krepelce laži

in obrekovanja, ko da izvajajo čukarsko tekmovalno telovadbo. Pa so tudi res dosegli na tem polju brezdvomen rekord. — Tudi proti Hribarju jim je laž glavno orožje. Povzpeli so se celo tako daleč, da mu očitajo, »da se vozi v avtomobilu, ki mu ga daje na razpolago firma, katero zastopa, da dela za njo reklamo.« — V blede jezo in zavist tem časnikarskim tolovajem bodi povedano, da je Hribar svoj avtomobil pošeno plačal s svojim denarjem. V tem se Hribar zelo razlikuje od vodje klerikalcev dr. Ivana Šusteršiča, ki je tak kavalir, da se vozi na zabavne izlete z deželnim avtomobilom. — Iz vsega, kar sicer klobasajo klerikalni časnikarski falotje, da bi žalili Hribarja, vidi se, da jih lomi jeza, ker se kljub ostudnim mahinacijam njihovega »ljubljenega voditelja« ni posrečilo uničiti ga. Hribar pa se po našem mnenju lahko tolaži z zavestjo, da je blagor onim, katere gotove vrste zavičajo in sovražijo, gorje pa onim, katere pomilujejo. — Kar se stvari same tiče, bodi konstatirano, da je Hribar na prezidavo južnega kolodvora že mislil in da je za to že deloval, ko se vsem klerikalcem skupaj kaj takega še sanjalo ni. O tem najbolje pričajo akti na mestnem magistratu ljubljanskem. »Slovenec« ima tesno zvezo s sedanji revizorji na magistratu. Naj jih poprosi, da te spise pregledajo. In podučiti se bodo mogli, da je ravno Ivan Hribar izposloval pri železniškem ministrstvu, da je pritisnilo na južno železnico, katere spočetka o kakej prezidavi še slišati ni hotela, da se je vendar udala. Hribar in dr. Triller sta potem v posebni konferenci mestne občine, južne železnice in železniškega ministrstva dognala stvar do kraja. — To so fakta; vse drugo je ostudna, pri »Slovencu« seveda vsakdanja laž. Vsaj on hoče vse zasluge Hribarjeve zmanjševati. Res pa je, da je Hribar v kratke dobi svojega državnega poslanstva dosegel več, ko vsi klerikalci v 20 letih. Državna obrtna šola je glasna priča za to. Pa tudi delavnice državnih železnic je za ljubljano izposloval. Svet za nje je že kupljen in bi tudi že bile davno sezidane, ko bi klerikalni državni poslanci ne bili začeli proti temu intrigovati, ker se boje pomnožitve socialno-demokratskih glasov v Šusteršičevem volilnem okraju.

Iz Viča. Pismarjem Ravnikarju, Arhangelju in Avguštinu na znanje! Zadnji čas se je »Slovenec« tako farizejsko lagal, da se je čudil ves Vič, da more krščen človek tako ostudno obrekovati. Vložena je bila proti njemu tožba. V ponedeljek bi se imela vršiti obravnava pred porotnim sodiščem. Sedaj je pa kar naenkrat padlo dopisniku »Slovenčevemu« in »Slovencu« srce v hlače, oziroma v rjavo kiko! »Slovenec« se je zbal priti pred ljubljansko sodnijo in prosil naj se določi sodnja v kakem drugem kraju. Če pišete samo resnico, zakaj si ne upate stopiti pred sodnika? Seveda obrekovati in lagati je lahko; dokazati pa ne morete, kljub vsemu tekanju od Ravnikarja k Pavličevi Rezi, od Solnčevega Janeza v farovž in nazaj. »Slovenec« se je nadalje lagal, da je bila občinska seja na Vseh svetih dan; drugič se je lagal, da je bila seja na Vernih duš dan. »Slovenec« laže, da se vršijo v občinski pisarni nepravilnosti in protipostavnosti. Ker imamo čisto vest, stavimo viškim pismarjem sledeči ultimatum: naznanite nas takoj državnemu pravdnstvu ali preključite svoje laži; če tega ne storite, naznanimo mi državnemu pravdnstvu patra Teodorja in Petra Rekarja. Prvega, ker je na shodu govoril o »liberalnih sodiščih«; Peter Rekar pa tudi ve zakaj. Če smete vi lagati, tudi nam ne bo prepovedano, povedati resnico. Za vsako lažljivo besedo, bodite pripravljeni na pet resničnih. Mera je polna!

+ Prikrajsani ob volilno pravico. V občini Moste je okrajno glavarstvo črtalo iz volilnega imenika za kmetsko skupino vse liste volilce, ki plačujejo le osebno dohodnino po svojem delodajalcu v Ljubljani. Večinoma so ti volilci železničarji. Osebna dohodnina se jim odteguje v Ljubljani — stanujejo pa v Mostah. Po zakonu bi imeli volilno pravico v Ljubljani, kjer plačujejo osebno dohodnino, le če bi tudi v Ljubljani stanovali, gre jim torej volilna pravica v Mostah. Toda glej, ti volilci niso vpisani v volilni imenik v Ljubljani, ker stanujejo v Mostah, v volilni imenik v Mostah pa tudi niso vpisani, češ, da tam sicer stanujejo, osebno dohodnino pa plačujejo v Ljubljani. Ali naj bodo ti volilci mar prikrajsani ob svojo državljansko volilno pravico? Stvar politične oblasti je, da spravijo to v red!

+ Vrhniška kaplana na delu. Vrhniška kaplana Primar in Zabret sta z včeraj zvečer povabila z lito-

grafiranimi vabili klerikalne volilce k Semerlu v Sinji Gorici, obenem pa zaukazala na vabilu, naj volilci prinesejo tudi glasovnice s seboj. Opozorjamo zaupnike in pa naše pristane na početje teh dveh tičev. Govori se namreč, da sta pobrala volilcem glasovnice.

+ Kako uradujejo klerikalni župan. Posestnik Bokavšek iz Stepanje vasi je prosil pri županstvu občine Dobrunje za prepis obč. letnega računa, ki mu gre po § 66 obč. reda. Ker mu ga župan Korbar ni hotel dati, se je pritožil na občinski odbor, ki je sklepal o tem 14. septembra. Župan ga pa o tem sklepu ni obvestil, zato se je pritožil Bokavšek na deželni odbor dne 14. novembra. Ker pa morajo iti vse take pritožbe najprej na županstvo, je imel tudi na pritožbo Korbar 15. t. m. v rokah, nakar je dobil Bokavšek 16. t. m. rešitev o sklepu obč. odbora dne 14. septembra. Najlepše je pa to, da je Korbar datiral rešitev s 30. oktobrom. Torej je romala rešitev 17 dni od Korbarja do Bokavška, ki sta oddaljena drug od drugega samo 10 minut.

+ V Dolenjem Logatcu je ondotni klerikalni župan razdeljeval **znanovane glasovnice**. Pozivamo okrajno glavarstvo, naj temu županu nemudoma in energična pristriže petroti!

+ Dr. Pegan o zakonu. V nedeljo je imel dr. Pegan v Otoški vami (I) shod, na katerem je bilo tudi 5 fajmoštrov in kaplanov ter 30 otrok. Njegov govor o zakonu je tako zanimiv, da ga prinašamo dobesedno: »Že zato morate voliti poslance S. L. S., ker hočejo liberalci izvesti postavlo o ločitvi zakona. Če pride do poslanstva postojnski župan Lavrenčič, bi on za to postavlo glasoval. In to je zadosti. Že vsled tega ne smete njega voliti. Veste, kako se meni, zdi tak zakon? Kakor krava in bik! Če mi ta bik ne paše, če ne skače dobro, pa ženem kravo drugam. Torej liberalci hočejo, da bi bili mi kakor živina. Seveda, saj oni pravijo, da smo ljudje iz opice izšli itd.« Tako je govoril dne 23. novembra 1913 deželni odbornik vojvodine Kranjske in voditelj S. L. S.! Nam se zdi, da je bil ta »duhovit« govor Peganov izliv njegovih srčnih čutil in da bi bil on prvi, ki bi glasoval za postavlo o ločitvi zakona, ako bi kdaj prišlo do tega. Saj dobro poznamo Pegančka, kako rad in neprestano petlini po tujih vrtovih. Kaj ne, Engelbert Pegan? Seve, on je »krščanski« in »katoliški« mož po značaju in prepričanju, zato zanj ne veljajo določbe katoliške morale. Morala, brrr, svetost zakona to je glavno. Nič ne dene potem, ako semtertja sramežljivo zardevajo gledališki hodniki in tapete deželnoobdorniške lože! Alojzjevski Engelbert bo nas razumel, za to tudi on najlože razpravlja poglavje o kravi in biku.

+ Cvetka s Peganove govorniške gredice. Na nekem shodu na Notranjskem je dr. Engelbert Pegan dobesedno govoril to-le: »Na Turškem je navada, da sultan svoje uradnike sam — revidira. Če najde kako lumparijo, ne vpelje disciplinarne preiskave, ampak pošlje dotičnemu človeku zlato žnoro. Kaj pa ta žnora pomeni? To pomeni, da se mora dotični obesiti. Če se neče sam, ga pa drugi. Tudi mi pošljemo liberalni stranki žnoro. Proč z liberalno pakajo!« Tako govori in s takimi »duhovitostmi« pita deželni odbornik, vitez — ogrske krone svoje obžalovanja predne backe. Vkljub temu pa ni pričakovati, da bi ti backi spregledali in ga obdarili z »žnoro«, kar bi edino zaslužil.

+ Volilni shod v Spodnji Šiški se vrši jutri zvečer točno ob osmih. Na shodu govori g. dr. Novak in drugi. Pozivljemo volilce v Spodnji Šiški, pa tudi v Zgornji Šiški, da se shoda zanesljivo udeležijo v kar največjem številu.

+ Ali morda ravnatelj deželne banke Rašica kupuje duše po Gorenjskem? Ljubljanski izletnik nam piše: Pretečeno nedeljo sem se vračal z večernim vlakom z Bleda. Promet je bil na vseh postajah prav živahen, kar je najbrže posledica preskrbnega delovanja bodočega železniškega ministra dr. Gregoriča. Nemalo sem se začudil, ko je vstopil v naš vlak ravnatelj deželne banke Rašica. Kaj, ko bi pa vendar ravnatelj deželne banke Rašica imel kako kupčijo v Radovljici ali njeni okolici? Znan pregovor veli: ni noben zid tako visok, da ga ne preleže z zlatom obložen osel. — Ali je slika že tako huda? — **Napredni volilci, pozor na take agitatorje.**

+ »Gospodarska zveza« bo kupila! Klerikalcem je dobro vsako sredstvo, samo da preslepe nerazsodnega kmetiča in ga vprežejo v svoje mreže. Na semnju v Moravčah so imeli posebne agitatorje, ki so hodili okrog ljudi in jim odgovarjali, naj nikar ne prodajajo živine na semnju, ker jo lahko veliko dražje prodajo — »Gospodarski zvezi«, ki bo plačala za vsakega vola 1 K za kilo-

gram živega mesa, za svinjo pa 1 K 30 vin, takisto za kilo živega mesa. Nekateri backi so klerikalnim agitatorjem res verjeli ter odgnali živino domov. Seveda bodo sedaj zaman čakali na kupce »Gospodarske zveze«, kakor takrat, ko so klerikalci dobavljali vole za vojno mornarico v Pulju in jih kupovali ne doma, ampak na — Ogrskem!

+ Taksi veterinjaki! Včerajšnji »Slovenec« je priobčil med dnevnimi novicami to-le notico: »Cerkvene vesti. Dne 26. t. m. je odšel prevzvišeni knezoškof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič v Rim ad limina. — Isti dan je bil izvršen na župnijo Sorico č. g. Janez Mikuž, tamonjšni župni upravitelj. **Taksi veterinjaki!** — Temu porednemu tiskarskemu škrtatu se je snoči smejala vsa Ljubljana!

+ Nemška temeljitost. Te dni je dobil dalmatinski deželni odbor v Zadru od dunajske bolnice »Kronprinzessin Stefanie« pismo, ki je bilo naslovljeno tako-le: »An den dalmatinischen Landesauschuss Sarajevo, Bosnien (Dalmatien)«. — Tako so podkovani na Dunaju v zemljepisju, takšna je geografska temeljitost onih dunajskih Nemcem, ki sicer vedno nastopajo tako, kakor da bi jedli učenost z največjo žlico.

+ Imenovanje. Sodni oficijal g. Josip Perko okrožnega sodišča v Rudolfovcu, imenovan je za sodnega nadoficijala na svojem dosedanjem mestu.

+ Umrla je gospa Marlena dr. Egerjeva, soproga bivšega dež. poslanca.

+ Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani naznanja, da se vrši subskripcija 5% davka prostega posojila mesta Prage iz leta 1913, v nominalnem znesku 25.000.000 K dne 2. decembra t. l. in sicer je kurz za vezane komade, (ki se ne dvignejo pred 2. junijem 1914) 95 $\frac{1}{4}$ %, in kurz za proste kose pa 95 $\frac{1}{2}$ %. Posojilo je vračljivo po vsakoletnih žrebanjih tekom 50 let. Naročila sprejema, ter daje vsa tozadevna pojasnila Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

+ Zbor kvantačev. »Slovenec« naznanja zanimivo vest, da bo na prihodnjih koncertih liberalnih pevskih društev nastopil zbor kvantačev, ki bo prednašal liberalnemu občinstvu najbolj umazane kvante iz ljubljanskih šnopsarn kot pristno narodno blago. Kakor znano ima ta zbor kvantačev navadno svoj sedež v hotelu »Unionu«, hodi pa gostovat tudi po nekaterih drugih gostilnah. V tem zboru so najbolj renomirani katoliški pijanci, ki dosežajo pri svojih nastopih redno največje uspehe, tako da jih hvaležno občinstvo večkrat še na ulici klovta. Specijaliteta tega zbora je **koloraturno riganje**. Repertoar dobiva iz prve kranjske šnopsarne rodovine Polak — Šusteršič, na Dunajski cesti v Ljubljani. Pièce de résistance tega repertoarja je romanca »Spremenjeni položaj«, po škofovi rdeči brošuri spesnil dr. Janez Krek, uglasbil Luka Smolnikar. Občinstvu liberalnih koncertov bo dovoljeno, da ta katoliški zbor pozdravi s gnili pomarančami.

+ Zavedna Slovenka je v dolenjskih Toplicah rojena gospa Eva Moschinijeva, soproga pristnega, imovitega in veleizobraženega Italijana, gosp. Guido Moschinija, v Padovi v Italiji, ki tudi v inozemstvu goji spoštovanje in vročo ljubezen do milega svojega naroda, ter to tudi dejanski sprčuje. Vsako leto prihaja v svoj rojstni kraj, kjer drage volje podpira vsako narodno prireditel in veselico. Doma, v Padovi, — pa ne mine nobena slavnost, ne da bi raz pročelje rodbinskega grada ne plapolala poleg laške zastave tudi slovenska trobojnica. Dne 11. t. m. povodom slavnosti rojstnega dne laškega kralja je dala gospa razobesiti popolnoma novo slovensko zastavo in vsa v svoje sreči obvestila o tem svojega znanca v Ljubljani. Slovenke, živete v tujini, posnemajte vrlo domoljubkinjo!

+ Na Bleiweisovi cesti je danes ponoči nekdo posekal dve lepi drevesi v drevoredu. Ker mestna občina, katere last sta posekani drevesi, tega gotovo ni storila, bi radi vedeli, kdo se je osmelil posegati samolastno v pravice ljubljanske občine. — Treba bo uvesti v tem oziru strogo preiskavo, da se izsledi krivce in se jih primerno kaznuje.

+ Podkovska šola. Novi tečaj na podkovski šoli kmetijske družbe v Ljubljani se začne 1. prosinca 1914. Prošnje za sprejem je vložiti na ravnateljstvo podkovske šole do 15. decembra t. l.

+ Pogreša se. Že nekako dva meseca je tega, ko je odšel delavec Tone Pengov na Igu, star 30 let, z doma in se od tedaj ni več vrnil. Vse poizvedbe po njem so ostale brezuspešne. Denarja ni imel pri sebi, pač pa je mogoče, da si je šel iskati dela kam drugam, zato se je obrnila

njegova mati da nas, da pozovemo njenega sina, da se oglasi oziroma da se vrne. Kdor bi o pogrešanem kaj vedel, naj nam poroča.

Pogreb g. Stipka Jelenca se je vršil v četrtek, dne 27. t. m. ob številni udeležbi njegovih prijateljev in tovarišev. Prišlo bi jih bilo gotovo še več, da je vest o smrti prišla prej v oddaljene kraje. Z Dvora, kjer je pokojnik služboval nad 12 let, sta ga spremila na zadnji poti njegova dobra prijatelja gg. Klinc in Glavan. Na šmihelskem pokopališču je novomeški prošt g. dr. Elbert ob asistenci šmihelskih duhovnikov opravil cerkvene obrede. Izmed Slomškarijev je bil samo okrajni šolski nadzornik navzočen.

Iz Cerkelj na Gorenjskem nam pišejo: Pregovor pravi: »Kdor ima maslo na glavi, naj ne hodi na solnce«. Ker se neka znana oseba s posredovanjem »Domoljubovega« dopisnika zaletuje v poštene ljudi, mu hočemo tudi mi nekoliko posvetiti ter mu poklicati v spomin nekatere dogodke iz preteklosti in sedanjosti. Tega človeka menda jezi, da se je po časnikih raznesla vest, kako sta se on in njegova žena ponujala na bob v Brnik, a so šli domači raje od hiše, nego da bi pitali lačne goste. Za danes hočemo predvsem vprašati: ali je vzor-gospodar oni varuh, ki prodaja v teku enega leta hišo, 18 oken kozolca, njivo? Ena pa se zopet majo, in to poleg dohodkov, ki so zabeleženi v kuratelnem aktu za l. 1912, v znesku 7703 kron 48 v. Za vzorno gospodarstvo tuje imovine pa si računa eden 300 kron, drugi pa kar 700 kron. Med drugimi postavkami so tudi postavke, kakor potrošil na potu v Kranj, Kamnik, v Ljubljano, pri Janšetu itd. Seveda pa ne pove, čegar žolodec je vse to prebavil. Vzor-gospodar je tudi oni varuh, ki pravi: »Ko sem dobil denar, sem kupil svoji ženi Mici toliko obleke, da sem plačal samo šivilji za delo čez 50 kron.« Ženi pa: »Mica, zdaj se le zapomni, kdaj sem bil Jenkov kura-tor.« Drugi, prijatelj prvega, si pa pozida kuhinjo, dočim Jenkova hiša v Poženku razpada. Vprašamo tudi: Kdo pa je bil tisti, ki je pozobal celih 1200 kron, ki jih je imelo vključeno kreditno društvo na znanih travnikih? Nadalje vprašamo: Kdo je leta 1904. vzel za balo švedrastega konja in kravo, štedilnik in omaro iz Jenkove hiše in komu kuka kupkavica na uri v hiši? Zanimivo bi bilo tudi vedeti, kako je nekdo v neki kleti na Brnikih izkopal 7000 kron. Seveda ljudje, ki tako delajo, so vzor-gospodarji, ker so deležni župnikove protekcije in ker so pristni klerikalci. Toliko za danes! Če pa hočejo še nadalje izzivati, bomo govorili še glasneje.

Poboj. V Volčah pri Kranju je neki hlapec zaklal v gostilniškem prepiru 25letnega tesarja Tomaža Habjana. Habjan je precej težko poškodovan.

Požar. V Srednji vasi v Bohinju je popolnoma zgorel velik kozolec posestnice Marije Markeš. Škoda znaša 900 kron, kozolec ni bil zavarovan. Ogenj sta zanetila dva otroka, ki sta se igrala z vžigalicami.

Zimski šport na Gorenjskem! Ravnateljstvo c. kr. državne železnice v Trstu, ki pospešuje akcijo zimskega športa v Bohinju in Bledu, je tudi za letošnjo sezono odredilo, da ostanee vse odredbe glede znižanih voznih listkov iz Ljubljane, in Kranja na Bled, Bohinj in Kranjsko goro v popolni veljavi, kakor tudi glede posebnih športnih vlakov ob nedeljah in praznikih iz Trsta in Gorice in slednjč glede vremenskih poročil. Kakor prejšnja leta, tako bode v letošnji sezoni oddajala **Deželna zveza za tujski promet na Kranjskem v Ljubljani** (Tourist - Office) Miklošičeva cesta 6 znižane športne vozne listke na športna in planinska društva, ter imajo pravico do teh listkov Ljubljanski športni klub, Slovenski fotbal-klub »Ilirija«, Slovensko planinsko društvo in njegova podružnica v Kranju, Ljubljanski bikel-klub in nemško planinsko društvo. Vsak član teh društev pa se bode moral legitimirati s posebno izkaznico, katera mora imeti tudi sliko člana in podpis društva. Za mesto Kranj bode skrbela podružnica Slovenskega planinskega društva, da dobe njeni člani, športniki, vozne listke in izkaznice od Deželne zveze. Znižani zimsko - športni vozniki listki imajo petdnevno veljavnost, a se mora nastopiti vožnja le ob sobotah ali dneh pred prazniki ali ob nedeljah in praznikih. Vozne cene so sledeče: Ljubljana - Bohinjska Bistrica in nazaj III. razred 4 K 80 vin, Ljubljana - Lesce tja in nazaj III. razred 2 K 90 v, Ljubljana-Kranjska gora tja in nazaj III. razred 4 K 40 v, Kranj - Bohinjska Bistrica tja in nazaj 3 K 40 v. Postajenačelnštvo v Bohinjski Bistrici in na Bledu bode telegrafično naznanjevalo vsako

sredo ali četrtek in vsako soboto vremensko poročilo tukajšnji postaji južne železnice in državne železnice in bode to vremensko poročilo tudi razobeseeno pri blagajnah tukajšnjih kolodvorov.

Smrtna nesreča na cesti pri Postojni. Posestnik Valentin Franetič je peljal v spremstvu svojega sina Ignaca z enovprežnim vozom domov stelo. Na nekem cestnem ovinku se je visoko naloženi voz preuknil in padel na Franetiča. Predno so odmetali iznad ponesrečenca stelo, je bil mož že mrtev.

Kinematograf »Ideal«. V petek 28. specialni večer: 1. Pridelovanje kavčuka. (Znanstveno.) 2. Lulujeve sanje. (Komični triški film.) 3. Odgovor na anonco. (Amerikanska veseloigra.) 4. Miš. (Naraven posnetek.) 5. Žrtve vojne. (Amer. jahalska drama v 2 dej.) Samo popoldne in pri zadnji večerni predstavi. 6. Dva brata. (Senzacijska drama Nordisk-film Co. z gđ. Lilly Beck v glavni vlogi.) Samo zvečer. 7. Smola babyja. (Humoreska.) — Jutri senzacijska indijska kriminalna drama »Tri kaplje strupa« in veseloigra »Nepravilni biseri«.

Javna prodaja. Dne 3. decembra 1913, ob 9. uri popoldne se bodo prodajale v porotni dvorani c. kr. deželne sodnije v Ljubljani lovske puške, samokresi, obleke, obutve, ure in druge zapadle reči iz kazenskih preiskav.

Javen volilni shod v Skofji Loki

bo v nedeljo, 30. t. m. ob 5. popoldne na »Štemarjih«.

Govoril bo kandidat narodno-napredne stranke za mesti Skofja Loka in Kranj dr. Karel Triller.

Volilci, udeležite se tega shoda polnoštevilno!

Volilci! Somišljeniki!

Ker legitimacije pismonoše dostavljajo le volilcem samim, mnogo legitimacij ni dostavljanih. Te se lahko dvigne do vstevši 28. t. m. na glavni pošti od 7.—8. zjutraj ali pa do 2. popoldne. S seboj je prinesiti delavsko knjižico ali rojstni list ali pa kako drugo izpričevalo (dokument), ker se legitimacije sicer ne izroči. Dne 29. in 30. novembra pa se dobe nedostavljene legitimacije na c. kr. deželni vladi.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča.

Žepna tatica. Že 15krat zaradi tatvine kaznovana Marija Neuhold, 56 let stara iz Mureka pri Radgoni, vdova, dekla, je jako spretna žepna tatica. Krade najraje v gneči, bodisi v cerkvah, na trgu, ali pa po trgovinah. Dne 5. t. m. je prišla v trgovino k »Solcu« v Ljubljani, kjer je kupovala posestnica Neža Pader razno blago. Po stari navadi ji je izmaknila iz žepa denarnico z vsebino 18 K 66 v. Imela je pa smolo. Tatvino so zapazili pravočasno in tatico aretirali. V policijskem zaporu se je skušala iznebiti denarnice, ter jo je vrgla za neki zaboj. Pri tem pa so jo opazovali. Neuhold sama priznava, da ima nekaki poseben nagon k tatvini, kar spričajo njene pogoste in visoke kazni. L. 1892. je bila obsojena v Gradcu zaradi tatvine na 6 let, l. 1904. pa v Ljubljani na 5 let težke ječe. Toda že 1909 je zopet kradla in dobila zopet 6 mesecev. L. 1912. je bila obsojena na 5 mesecev ječe in zopet na 14 dni zapore. Obdolženka ni bila morebiti obsojena vsakokrat zaradi ene posamezne tatvine, marveč vselej zaradi cele vrste izvršenih tatvin, veliko število tatvin pa je ostalo prikrito, ker je Neuhold v tej stroki zelo spretna. Obdolženka v polnem obsegu vse priznava.

Porotniki so vprašanje glede izvršenih tatvin, kakor tudi da je postala obdolženka tatica iz navade, enoglasno potrdili. Sodišče jo je obsodilo na 7 let težke ječe.

Begunec z Brda. Dne 23. oktobra letos se je razširila po Brdu vest, da se je posrečilo pobegniti iz brdskih zaporov, nevarnemu tatu, ki je bil obsojen zaradi tatvine na 3 mesečno ječo. Bil je to 33letni Rudolf Medvešek doma iz Trojan. Begunca dolgo niso mogli dobiti in na Brdu in v okolici so bili ljudje razburjeni, ker se doznalo, da je begunec res

skrajno nevaren in tudi nasilen. Njegovo predživiljenje obsega celo vrsto večjih in majših kazni, katere je prestal v raznih zaporih in kaznilnicah. Bil je del časa tudi v prisilni delavnici. Število njegovih kazni je naraslo vstevši brdski zapor na 12, izmed katerih so bile nekatere precej občutne. — Precej časa po posrečenem begu Medveščekovem je zapazil posestnik Kušljan na Selu pri Grosupljem, da ima v hiši tatu. Splazil se je k hiši in je naletel na vlomilca ravno ko je ta hotel zapustiti s svojim plenom okradeno hišo. Kušljan je skočil za njim, poklical je sosede in nastala je divja gonja za tatom. Pregarjalcem se je posrečilo končno, da so tata ujeli in ga po hudem boju zaprli v Stubičevu klet. Odvzeli so mu tudi ukradene stvari in sicer več obleke in eno srebrno uro z verižico. Tatu v kleti ni bilo nič kaj všeč. Rotil je in prosil svoje zasledovalce, da naj ga izpuste, češ, da niso oškodovani. Ko so mu odgovorili njegovi čuvaji s posmehom je začel tat v kleti silno razgrajati. Razbil je vse šipe na oknu in se nato spravljal nad poljske prideleke. S krompirjem in zeljem je igral žogo in vse razmetal po kleti. Končno je prišel orožnik, ki je vsprejel besnega tatu v svoje varstvo. — Preiskava je dognala, da je bil ta tat zgorej omenjeni begunec z Brda. Mož je uvidevši svoj položaj priznal tatvine in povedal kako se mu je godilo v prostosti. Vlomil je iz ječe v kazenski obleki. Ker mu ni ugajalo, da bi hodil med prostimi ljudmi v tako nedostojni obleki, se je zatekel k nekemu človeku, katerega ime pa vsled previdnosti noče povedati in mu je ukradel dvojce hlač suknjič in klobuk. Sedaj je živel prosteje in se je posvetil zopet svoji obrti. V Prevalih se je splazil v hišo Josipa Bervarja, kjer je ukradel 21 kron denarja, dežnik in črno suknjo. Šel je naprej. Pri Sv. Katarini pri Trbovljah je hotel svoj inventar pomnožiti. Splazil v Durnikovo hišo, kjer je ukradel 40 K denarja, uro z verižico in zopet več obleke. Ker se mu je vse dobro obneslo je postal bolj predrzen. O malenkostnih tatvinah in o ponesrečenih poskusih molči. Pove le še, da je ukradel v Sreberjah pri Kosovih srebrno uro z verižico, zlat prstan in zopet nekaj obleke. Zadnjo tatvino, pri kateri pa ga je sreča zapustila popolnoma je poskusil kot že omenjeno pri Kušljanu na Selu. Obdolženec je torej vse priznal in sicer popolnoma ravnodušno. Vidi se mu, da je strokovnjak v svoji stvari in da dobro pozna sodne običaje, še bolj pa kaznilnične predpise. Porotnikom je stavil sodni dvor 9 vprašanj. Porotniki so vsa vprašanja soglasno potrdili, nakar je bil Medvešek obsojen na 6 let težke ječe, poostrene z mesečnim postom in trdim ležiščem. Po prestani kazni pa pride zopet v prisilno delavnico.

V nedeljo, dne 30. novembra ob 3. uri popoldne javen

volilni shod

v gostilni pri Mokarju na Barju.

Barjani udeležite se tega shoda, da slišite resnico o klerikalnem gospodarstvu v deželi!

Prosimo brzojavnih poročil.

Somišljenike na deželi prosimo, naj nam izid volitev v ponedeljek nemudoma brzojavno sporoče. Brzojavne stroške povrnemo!

Uredništvo.

Razne stvari.

* **Mlad morilec.** Iz Pariza poročajo: V Abbeville so aretirali dvanajst in pol leta starega šolarja, ki je osumljen, da je 12. t. m. poskusil s svojo sestro umoriti neko sedemdesetletno bogatinko.

* **Milijonar umoril milijonarja.** Iz Petrograda poročajo: V Baku je milijonar Rasulov umoril perzijskega večkratnega milijonarja Vagabova, ki je hotel pri njem kasirati nek milijonski dolg.

* **Vo'asči škandal na Angleškem.** Iz Londona poročajo: Več nego dvajset podčastnikov garnizij v Londonu in Windsorju so aretirali, ker so osumljeni, da so sprejemali visoke provizije in daria. Gre baje za več nego stotisoč kron.

* **Sikstnska madona - kopija.** Iz Draždan poročajo: Slavna tukajšnja Rafaelova »Sikstnska madona«, ponos draždanskih zbirk, je navadna kopija, kakor se je zdaj dognalo. V predzadnji

seji saškega drž. zbora je to sporočil naučni minister. Slika v draždanskem muzeju je kopija, ki je bila izgotovljena sto let po izgotovitvi originala. V draždanski galeriji je bila madona od 1. 1753.

* **Sleparski jurist.** Z Dunaja poročajo: Deželno sodišče je dalo aretirati 26 letnega jurista Otona Weinerja. S ponarejenimi izpričevali o juridičnih državnih izpiti in na podlagi ponarejenega doktorskega diploma dunajskega vseučilišča je dobil mesto konceptnega praktikanta pri znojski mestni občini. Nato se je tej službi odpovedal ter prošil za službo pri mestni občini Steyr. Mestna občina Steyr pa se je informirala ter odkrila sleparijo.

* **Škofje med seboj.** „Mährisches Tagblatt“ poroča: Govorice o odstopu dr. Bauerja se vedno bolj širijo: Dejstvo je, da se hoče nadškof dr. Kohn rehabilitirati in da bo uporabil material, ki ga je uporabil v brošuri o „predaji temporalij“, kot podlago za proces. Afera ne bo ostala v ozkih mejah. Tangirane bodo tudi razne visoke osebe. List imenuje naučnega ministra dr. pl. Hussareka in predstojnika finančnega ministrstva barona Engelja.

* **Živinski častnik.** Češki listi poročajo iz Kromeríža, da vzbujata neka škandalna afeta veliko vznemirjenje. Neki plemiški častnik je privabljal v svoje stanovanje deklice v starosti dvanajstih do trinajstih let ter jih na najnesramnejši način izrabljal. Že več tednov se je o tem govorilo po mestu, toda oblast je še le sedaj posegla vmes, ko je več teh zapeljanih deklic prišlo spolno bolnih v bolnišnico. Policija je dozdaj izsledila dvanajst šolaric, ki jih je častnik privabljal v svoje stanovanje. Posebno delavstvo je zelo razburjeno, ker so zlorabljene deklice večinoma iz delavskih rodbin.

* **Kraljica, ki pleše tango.** Dočim nastopajo v Nemčiji in drugod proti tangu, so v Italiji ta ples uvedli celo na dvoru. Kraljica Helena, krasna soproga italijanskega kralja, je sama pripomogla tangu k slavi. Ko sta kralj in kraljica slišala toliko govoriti o tangu, sta se odločila, da se na svoje oči prepričata. Naročila sta dvema častnikoma iz najvišjega plemstva, ki sta znana plesalca na dvoru, naj jima pokažeta ta ples. To se je zgodilo na gradu Rossore, kjer sta pred kratkim bivala kralj in kraljica. In glej, kraljica se je kmalu naučila plesati tango in ga tudi uvedla na dvoru. Je to prva kraljica, ki pleše tango.

* **Kakor bajka iz novega časa** se sliši zabavna dogodbica, ki jo je pred nedavnim doživel francoski aviatik Daucourt v malem mestecu južne Francije. Aviatik, ki je hotel poleteti k tekmi v Reimsu, je zapazil na potu visoko v zraku, da je posoda za olje popolnoma prazna. Hitro se je spustil na zemljo. Upal je, da dobi v bližnjem mestu v lekarni potrebno množino ricinovega olja, ki se rabi za mazanje lahkih strojev ali pa, kakor je znano, namesto — »Saratice«. V mestu je dobil starega lekarnarja, katerega je prijazno pozdravil z besedami: »Ali mi morete dati dvajset litrov ricinovega olja?« Možakar se je prestrašil, pobledel in rekel: »Dvajset litrov ricinovega olja, gospod, dvajset litrov? Vi ste zblaznel! Ali ste pa samomorilec. Dam vam samo dvajset gramov, to zadostuje!«

* **Komunalno kuhinjsko vrtnarstvo** bodo uvedli v Pešti. Mestna uprava bo v to svrhu kupila od znanega športnika Nikolaja Szemera 300 oralo zemljišča blizu Pešte in bo na njih v lastni režiji gojila vse vrste zelenjave, ki jih potrebujejo v kuhinji. S tem hoče doseči dvoje: preprečiti hoče nadaljno zdraževanje za domače gospodarstvo najvažnejših živil, obenem pa ustvariti pogoje, da bi ne oslabele zalaganje peštskega prebivalstva z zelenjavo. Mesto ne bo delalo konkurence privatnim gojiteljem zelenjave, kajti konzum zelenjave v Pešti rapidno narašča od leta do leta. Razentega pa gojitelji še vedno zaslužijo na enem oralu do 2000 K. Mesto Pešta ima že eno kuhinjsko vrtnarstvo, toda v manjšem obsegu. Zdej se uvede v velikem in upa, da s tem prepreči preveliko draginjo. Zelenjava se bo prodajala za primerno ceno v mestnih tržnicah.

* **Razporka v najvišjih krogih.** Iz Berolina poročajo: Švedski princ Viljem se bo baje ločil od svoje soproge, princezinje Marije Pavlovne, hčerke ruskega velikega kneza Aleksandroviča. O vzrokih te nameravane ločitve poroča »Daily Mail«: V švedskih dvornih krogih trdijo, da je ta razporka v zvezi s špijsko afero, ki se je pred kratkim razkrila v Stockholmu. Ruski vojaški ataše, podpolkovnik P. Asanovič je kar najtežje kompromitiran. Švedska vlada je v Petrogradu zahtevala, naj se vojaški ataše odpokliče, kar pa je ruska vlada odklonila, češ, da nima nikakega dokazov. Na to ni švedska vlada napravila nikakoršnih na-

daljnih korakov. Preiskava pa je dosegla, da je neka dama iz najvišjih krogov tudi zapletena v špijsko zadevo. Od začetka niso mogli verjeti govoricam o tem dvornem škandalu, dokler niso bile potrjene z dejstvom, da je princezinja Maria Pavlovna nepričakovano odpotovala v Pariz ter zahtevala ločitev zakona. Obenem je šel na dopust ruski poslanik v Stockholmu, ki se ne bo več vrnil na svoje mesto. Tudi ruski vojaški ataše bo šel v par dneh v Kodanj, kjer bo akreditiran tudi kot vojaški ataše. Ne vrne se več v švedsko glavno mesto.

* **Kinematografiranje svatbenih obredov.** Clemm Vautel piše v »Matin«: ... Eden mojih prijateljev mi je poslal prospekt z zdolaj navedenim besedilom, v katerem je šlo za uvedbo senzacijske novosti. Besedilo se je glasil: Kinema novoporočencev. Hočete-li imeti natančen, živ spomin na enega izmed najkrajših dni svojega življenja? Dajte si kinematografirati svatbene obrede svoje poroke (cerkvene ali civilne); pozneje, ko se postarate, se boste lahko radovali pri pogledu na svojo živo sliko v času, ko ste bili mlad in svež. Projekcijski stroj vam poželje na ogled. — »Ali verujete v bodočnost kinema novoporočencev?« me je vprašal prijatelj. — »Hm«, sem odgovoril, »predvsem ne vem, ali je umestno, da bi si za vedno ohranili živo sliko tašče ali kake stare tete, ki se zmrduje, ker se nihče ne meni za njo; nadalje nočem videti vseh stricev, tet, nečakinj in bratrancev, s katerimi se bom pozneje prav gotovo sprl. In končno priznaj sam: Ko bom enkrat plešast in debel okrogel trebušček, tedaj ni — verjami mi — nič prijetnega videti se v dobi, ko sem po stopnicah cerkve sv. Magdalene veselo stopal navzgor. In še nekaj: danes se sklepajo številne poroke na poskušnjo in pri onih, ki se ženijo samo za par trenutkov, ne bo imel kinema novoporočencev gotovo nobenega uspeha.« — »Prospekt pravi nadalje, da je mogoče dobiti kinematografične posnetke krstov, obletnic itd.« — »Prosim te, krsti? Danes, kje je še kako tako malo dete? Po mojem naziranju bi ona kinematografična družba napravila mnogo boljše, če bi napravljala posnetke razporok, filme zakonskih dram in podobno.« — »Skoraj imaš prav!« je rekel prijatelj.

* **Kinematografiranje svatbenih obredov.** Clemm Vautel piše v »Matin«: ... Eden mojih prijateljev mi je poslal prospekt z zdolaj navedenim besedilom, v katerem je šlo za uvedbo senzacijske novosti. Besedilo se je glasil: Kinema novoporočencev. Hočete-li imeti natančen, živ spomin na enega izmed najkrajših dni svojega življenja? Dajte si kinematografirati svatbene obrede svoje poroke (cerkvene ali civilne); pozneje, ko se postarate, se boste lahko radovali pri pogledu na svojo živo sliko v času, ko ste bili mlad in svež. Projekcijski stroj vam poželje na ogled. — »Ali verujete v bodočnost kinema novoporočencev?« me je vprašal prijatelj. — »Hm«, sem odgovoril, »predvsem ne vem, ali je umestno, da bi si za vedno ohranili živo sliko tašče ali kake stare tete, ki se zmrduje, ker se nihče ne meni za njo; nadalje nočem videti vseh stricev, tet, nečakinj in bratrancev, s katerimi se bom pozneje prav gotovo sprl. In končno priznaj sam: Ko bom enkrat plešast in debel okrogel trebušček, tedaj ni — verjami mi — nič prijetnega videti se v dobi, ko sem po stopnicah cerkve sv. Magdalene veselo stopal navzgor. In še nekaj: danes se sklepajo številne poroke na poskušnjo in pri onih, ki se ženijo samo za par trenutkov, ne bo imel kinema novoporočencev gotovo nobenega uspeha.« — »Prospekt pravi nadalje, da je mogoče dobiti kinematografične posnetke krstov, obletnic itd.« — »Prosim te, krsti? Danes, kje je še kako tako malo dete? Po mojem naziranju bi ona kinematografična družba napravila mnogo boljše, če bi napravljala posnetke razporok, filme zakonskih dram in podobno.« — »Skoraj imaš prav!« je rekel prijatelj.

Volilci Spodnje in Zgornje Šiške!

Vabimo Vas na

volilni shod

ki se bo vršil

v soboto, dne 29. novembra

ob 8. uri zvečer

v gostilni pri Moharju v Spodnji Šiški.

Volilci, udeležite se tega shoda v čim največjem številu!

Somišljeniki!

Pazite na svoje legitimacije. Ne dajte jih nikomur iz rok, če ga ne poznate, da je odločen naš pristaš. Nasprotniki skušajo izvabiti legitimacije našim volilecem — torej pozor pred njimi!

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 28. novembra. Zbornica nadaljuje danes specialno debato o drugi skupini predloge o personalnem davku.

Hochenburgerjevo perilo.

Dunaj, 28. novembra. Justični odsek je danes končal razpravo o pranju dr. Hochenburgerja. Vsi delujočega in nekorektnega postopanja odsektovnega načelnika Waldnerja pri glasovanju je odsek glasoval o predlogu poslanca Steinhausa, kot o prvem predlogu. Njegov predlog se glasi:

Justični odsek je izrazil mnenje, da je justični minister prekoračil mejo svoje službene nadzorne pravice in pričakuje z vsoto gotovosti, da se bo justični minister te svoje nadzorne pravice v bodoče posluževal tako, da bo izključen vsak dvom, kakor da bi se hotela justična uprava vmešavati v pravosodstvo.

Načelnik je nato, ko je bil ta predlog soglasno sprejet, izjavil, da ni mogoče glasovati o ostalih predlogih in o nezaupnici, kar je izzvalo med opozicijo živahen protest. Poslanec dr. Renner je ostro kritiziral to postopanje, ki je je označil kot skrajno nekorektno, ker bi bil moral priti na glasovanje najprej najostre-

ši predlog. Dr. Renner je izjavil, da opoziciji ne preostaja drugega, kakor da spravi celo Hochenburgerjevo afero pred plenumom zbornice zopet na dnevni red.

Delegacija.

Dunaj, 28. novembra. Vojni odsek avstrijske delegacije je sprejel danes ordinarij vojnega proračuna.

Avdiijenci.

Dunaj, 28. novembra. Cesar je danes dopoldne sprejel ministrskega predsednika v dolgi avdiijenci in nato v poldrugourni avdiijenci šefa generalnega štaba.

Nemški nacionalci in krščanski demokrati.

Dunaj, 28. novembra. Včeraj popoldne so imeli voditelji nemškega »Nationalverbanda« in krščanskih socialistov skupno posvetovanje glede stališča napram rusinski zahtevi po prekinjenju parlamentnega zasedanja med zborovanjem galskega deželnega zbora. Izrekli so se proti zavlačevanju, pač pa za kratko prekinjenje plenarnih sej proti pogojem, da bo debata o zadnjem poglavju osebnodohodninskega davka končana v seji dne 3. decembra. Dne 10. decembra naj bi se vršilo samo še glasovanje.

Gališka volilna reforma.

Dunaj, 28. novembra. Oba galska ukrajinska kluba sta sklenila v skupni konferenci, da sprejmeta predlog ministrskega predsednika, da naj se skliče galski deželni zbor na podlagi znanega vladnega predloga, pridržala pa sta si pravico, zastopati svoje zahteve glede števila deželnih odbornikov v deželnem zboru.

Dunaj, 28. novembra. Galski deželni zbor bo sklican baje dne 5. decembra. Od 4. do 10. decembra se prekinejo seje državnega zbora.

Poroštvo »Ljudske posojilnice«.

Dunaj, 28. novembra. Češki socialni demokrati so interperirali zaradi konfiskacije brošure Ivana Ivanoviča »Poroštvo Ljudske posojilnice«.

Demonstracije v Trstu.

Trst, 28. novembra. Snoči so poskusili italijanski dijaki, ki so demonstrirali za italijansko vseučilišče, udreti med predstavo v gledališče »Fenice«. Danes dopoldne so pričeli učenci italijanskih srednjih šol z demonstracijsko stavko. Poskusili so napraviti demonstracijski shod, kar pa je policija preprečila. 12 dijakov je bilo aretiranih.

Hrvaška.

Budimpešta, 28. novembra. Ministrski predsednik grof Tisza je baje izjavil, da bo personalno vprašanje v petih dnevih rešeno, nakar bodo takoj razpisane nove volitve. — Tisza pravi: Vem da me bodo zaradi tega sporazuma hudo napadali. — Prevzemam pa odgovornost, ker nisem izdal pravic dežele in sem ščitil interese ogrske države.

Zagreb, 28. novembra. Stranka prava dr. Starčevića bo dne 4. ali 5. decembra postaljala svoje kandidate.

Zagreb, 28. novembra. Včeraj se je vršila tu konferenca hrvaško-srbske koalicije, ki se je bavila z vprašanji in kandidaturami.

Zagreb, 28. novembra. Tomašičova stranka je sklenila, da ne postavi nobenega oficijoznega kandidata.

Budimpešta, 28. novembra. Politični krogi poročajo z vso gotovostjo, da bodo še današnje »Narodne Novine« objavile imenovanje barona Skerleca za hrvaškega bana.

Izseljevanje avstrijskih Srbov.

Budimpešta, 28. novembra. Srbi in Hrvati Hrvaške, Slavonije, Bosne, Hercegovine in Dalmacije so se začeli močno izseljevati v novozasedene srbske pokrajine. Med Srbij na Ogrskem se je napravila organizacija za izseljevanje. Srbija teh priseljencev tudi baje ne vidi rada, dokler ni v novih pokrajinah vse urejeno in zlasti dokler ni dokazano, čigava so prosta zemljišča. Tudi bo skupščina šele sklepala o pogojih za nakup zemljišč v novih srbskih pokrajinah. Srbska vlada opozarja tudi na to, da živi v Srbiji sami in v Ameriki mnogo tisoč Srbov, ki so jih Turki pregnali iz domovine in ki bodo dobili sedaj svoja zemljišča nazaj. Potem pridejo šele Srbi iz kraljevine na vrsto in za njimi šele drugi.

Italijanski prestolni govor.

Rim, 28. novembra. Včeraj je bila nova italijanska zbornica otvorjena s prestolnim govorom ob navzočnosti kraljice in princev. Kralj pozdravlja v prestolnem govoru ljudstvo, zastopano na podlagi splošne volilne pravice. Italija si je pridobila sedaj kolonijo in priborila prostor v Sredozemskem morju. Prestolni govor se bavi nato s pridobitvijo Libije. Novi ljudski zastop bo moral gledati na socialno zakonodajo v prid delavcem, na socialno in delavsko politiko, na poljedelstvo in industri-

jo. Posebno pozornost zahteva šolstvo. Reformirati bo treba državljanski zakonik, zlasti z ozirom na ženski spol, izpremeniti civilnopravni red in trgovsko pravo. Posebno važno je razmerje med cerkvijo in državo; država si ne bo dala krajšati svojih suverenih pravic. — O dogodkih na Balkanu pravi kralj, da upa, da bo vladal sedaj na Balkanu mir. Kralj konstatira, da Italija za vse svoje delo ni potrebovala tujega kapitala.

Mongoiska.

Mukden, 28. novembra. Z ozirom na dogodke v Pekingju, je prišlo tu do nemirov. Nad mestom je proglašeno obsedno stanje.

Mehika.

Mehika, 27. novembra. Vstaši so pognali vojaški vlak v zrak med postajama San Louis Potosi in Saltillo. Pri tem je bilo usmrčenih 50 mož zvezne vojske.

El Paso, 27. novembra. Po poročilu generala Villa se umikajo zvezne čete proti jugu. Vstaši so jim baje odvzeli ves artilerijski material.

Washington, 27. novembra. Kontradmiralet Fletcher, ki poveljuje ladjo »Rhode Island«, je brezlično brzojavil, da vlada v Tunbanu popolen mir.

London, 27. novembra. Iz New Yorka se poroča, da je Japonska obljubila Mehiki, če pride do dejanskega spopada med Mehiko in Zedinjenimi državami tudi dejansko pomoč. Huerta je kupil na Japonskem velike množine orožja, ki je že na potu v Mehiko. Brazilija in ostale južnoameriške republike so na strani Mehike.

London, 27. novembra. Kakor poročao iz Mehike, se je končala bitka pri Juarezu s popolnim porazom vladnih čet. Revolucionarji so ujeli velik del vladnih čet in vse pomorili. Vzeli so vladnim četam tudi vse topove.

New York, 28. novembra. Iz Hermosilla (Sonora) poročajo: Caranza je mnenja, da je odpor vladnih čet vsled poraza pri Juarezu premagan. V kratkem mora pasti Chihuahua. Poročilo generala Villasa o bitki pravi, da so vladne čete popolnoma razbite, zaplenil je tri vlake s celotno artilerijo in municijo. Vstaši so imeli baje 150 mrtvih in več sto ranjenih.

Washington, 28. novembra. Kontradmiralet Fletcher poroča, da je delo samo v enem petrolejskem podjetju pri Tuxpanu ustavljeno. Vstaši so mirni.

New York, 28. novembra. General mehikanskih zveznih čet Salazar je bil baje ujet. Vstaši so postrelili baje 200 sovražnikov z motivacijo, da ne morejo rediti ujetnikov.

London, 28. novembra. Jutranji listi poročajo, da so vstaške čete vdrlle proti glavnemu mestu v Mehiki. Pričakovati je obleganje mesta. Bati se je, da zažgo vstaši petrolejske izvirke v severni Mehiki.

Dogodki na Balkanu.

Srbsko - avstrijska trgovinska pogodba.

Dunaj, 28. novembra. Srbski poslanik na Dunaju Jovanović je odpotoval včeraj v Belgrad.

Srbija in Črna gora.

Cetinje, 28. novembra. Srbsko-črnohorska mejna pogodba je bila ratificirana tudi v Belgradu.

London, 28. novembra. Ožja zveza med Srbijo in Črno goro se bo baje izražala tudi v tem, da bosta imeli obe državi enotno vojsko.

Srbija.

Belgrad, 28. novembra. Kakih 150 častnikov srbske vojske je bilo pri zadnjem imenovanju prezrtih. — Pritožili so se pri vojnem ministru, ki pa jim je izjavil, da ne more ničesar izpremeniti, ker je izdelala načrt za imenovanja posebna komisija. Kakih 30 častnikov hoče vsled tega izstopiti iz armade.

Pogodba Balkanske zveze.

Frankfurt, 28. nov. »Frankfurter Zeitung« piše glede pogodbe Balkanske zveze, da je avstrijski zunanji minister Berchtold bil že pred meseci v položaju, razglasiti vsebino balkanske pogodbe, da pa je to skušnjava premagal, ker je deloval na izboljšanje odnošajev napram Rusiji. Sedaj mu pride objavljenje, katero je brez dvoma provzročil dr. Danev, prav. — »Matin« je pozabil sporočiti, da je vzela Rusija to pogodbo na znanje in sklenila z zvezo konvencijo, katere posledice je poskusila s poskusno mobilizacijo na galski meji. Tudi ni res, da bi Francoska ne bila vedela za vsebino te pogodbe. Balkanske države so se pred sklepom te pogodbe obrnile do francoske vlade. Francoska je pravi oče te pogodbe ter je hotela Francoska na ta način zadeti Avstrijo in tudi Nemčijo. Za pogodbo pa je vedel tudi Kiderlen-Wächter, ki je nato deloval na sklicanje londonske konference, kjer je

morala potem Rusija sprejeti avtonomno Albanijo, katero je prej izrecno hotela pridobiti za Srbijo.

Bolgarska.

Sofija, 28. novembra. Bivši ministrski predsednik Danev je sklical v Plovdivu shod. Vlada je uprizorila proti njemu cel komplot, tako da so Danevovi prijatelji brzojavili, da se pripravljajo proti njemu tumulti, če ne še kaj hujšega. Dr. Danev je shod odpovedal.

Bolgarska vlada hoče ustanoviti nove konzulate.

Sofija, 27. novembra. Bolgarska vlada namerava ustanoviti v Skoplju in Bitolju bolgarska konzulata. Namera je naletela pri srbski vladi na odpor ter pravi, da zasleduje ustanovitev teh konzulatov samo namen ustvariti centre bolgarske propagande. Bolgarska namerava ustanoviti s prihodnjim letom tudi konzulata v Serešu in Solunu.

Bolgarski car Ferdinand.

Dunaj, 28. novembra. Bolgarski car Ferdinand dospe baje v soboto v Sofijo. Iz Oršove do Severina potuje na ladji, od tod se pelje v Sofijo z avtomobilom.

Dunaj, 28. novembra. Bolgarski car se je odpeljal šele danes ob pol 10. dopoldne v Sofijo.

Bolgarska in Grška.

Petrograd, 28. novembra. Bolgarska vlada protestira proti temu, da hoče postaviti grška vlada več makedonskih Bolgarov, ki so se bojevali na strani Bolgarske proti Grški, pred vojno sodišče. Če izvrši Grška svoj namen, bo Bolgarska izgnala vse na Bolgarskem živeče Grke.

Grška.

Pariz, 28. novembra. Grški zunanji minister je izjavil napram nekemu častnikarju, da Grška nima zahtevati od Turčije ničesar več. Določitev južnoalbanskih mej bo šepala, Grška se bo morala vdati, da izgubi kraje ob Krski ožini. Glede otokov Mitilene, Kios in Tasos, dočim dobi Turčija otoke pred vhomom v Dardanele.

Atene, 28. novembra. Včeraj sta bili izmenjani ratifikaciji o grško-turškem miru.

London, 28. novembra. »Times« poročajo, da so Turki po grških vaseh nastanili veliko število maloazijskih redifov, kar je očiten korak proti Grkom. List dvomi, da bi bil mir med Turčijo in Grško trajen, ter pravi, da pride spomladi gotovo do nove vojne.

Romunska.

Bukarešta, 28. novembra. Romunska paroplovna družba je otvorila reden promet parnikov med pristanišči Konstanca, Carigrad, Kavala, Solun, Pirej, Kreta, Kios, Smirna in Mitilene.

Carigradski policijski prefekt.

Pariz, 27. novembra. Iz Carigrada se poroča, da je ruski poslanik zahteval odstranitev carigradskega policijskega prefekta, ker je ta pod pretvezo, da išče navadnega morilca, aretirar na krovu neke ruske ladje Turka Karakallisa, ki je bil v zvezi s političnim umorom Mahmud Šefket paše.

Nemški general v Turčiji.

Peterburg, 27. novembra. »Novoje Vremja« hujska proti imenovanju nemškega generala za šefa turškega armadnega zbora. Pomisliti je treba, da izteza Nemčija svojo železno pest po celotni turški vladi. Pod temi okolnostmi je treba vprašati države trojnega sporazuma, ali ni morda bolj umestno, Turčijo že sedaj razdeliti, da se s tem pokaže Nemčiji, da je razpad Turčije neizogiben.

Albanija.

Rim, 27. novembra. Oficijozno se zatrjuje, da bosta Avstro - Ogrska in Italija v kratkem pritrtila angleškemu predlogu glede južno - albanjskih mej.

Pariz, 27. novembra. »Echo de Paris« poroča iz Valone, da zapuste vse tuje čete izvzemši avstrijske in italijanske Albanijo še pred novim letom. Avstrija pošlje v Albanijo še en polk konjenice, Italija še en polk bersaglierjev.

Dunaj, 28. novembra. Iz Valone poročajo, da odpotuje prihodnje dni mednarodna kontrolna komisija v Drač, Lješ in Skader, da prouči tamnejše razmere.

Naprednjaki v Mostah. Pozor!

Agitacijski lokal za volitve v deželni zbor dne 1. decembra t. l. se nahaja v gostilni pri »Joškotu« in tudi v restavraciji pri »Miškotu« za volilce iz Posavja in Most. Vsak napreden volilec naj se zgleda v volilnem lokalu ali pri »Joškotu« ali v restavraciji, da se prepriča, ali ima pravega kandidata ali ne na svoji glasovnici.

ODBOR.

Somišljeniki!

Zapišite pravilno na glasovnico ime, stan in bivališče našega kandidata

Josip Turk

posestnik v Ljubljani.

Če se napačno napiše ime, izgubi glasovnica svojo veljavo.

Društvena naznanila.

Parkeljnove večer priredi »Sokol I.« v soboto, dne 6. decembra v veliki dvorani »Mstnega doma«. Samo za odrasle. Spored jako raznovrsten. Podrobnosti slede.

Shranite legitimacije!

Volilce v Ljubljani in na deželi pozivamo, naj legitimacije za deželnozbornske volitve v splošni kuriji skrbno shranijo, ker ni izključeno, da bo treba še enkrat na volišče pri eventualnih ožjih volitvah!

Književnost.

— Pravičice. Pestra zbirka pravljic, na čelu jim Erbenova Zlatolaska, za njo niz najlepših hrvatskih pravljic, kakor Zmaj in cekarjev sin, Vrlim pobratim, Usod, ki deli srečo in nesrečo, Pepelka, Poprče, Div-Konjič, Zmaj ženin, Grad niti na nebu, niti na zemlji, se dobi v **Narodni knjižarni v Ljubljani**. Knjiga, ki je najprimernejše darilo za našo mladino posebno sedaj za Miklavža in za Božič, ima poleg lepe in bogate pravljiske vsebine tudi več krasnih raznobarnih slik in risb k tekstu. Posebno lepe so slike kakor uvodna slika Zlatolaska. »Zlati lasje so ji vzplavali v gostih kitah z glave dol do zemlje...« Dalje: »Bil je nekoč kralj, »Uganeš li, katera izmed njih je Zlatolaska in »Jurček jo je odvedel svojemu gospodu za nevesto. Lepe so risbe: »Aždaja in carjev sin; »Usod, ki deli srečo in nesrečo!« »Pepelka«, »Poprče«, »Div konjič«, »Zmaj ženin« in »Grad niti na nebu, niti na zemlji. Knjiga, ki se dobi, kot že omenjeno, v Narodni knjižarni v Prešernovi ulici, stane 5 K, po pošti 5 kron 30 v. Ta knjiga je edina svoje vrste in jo toplo priporočamo slovenskim staršem.

Volilci! Somišljeniki!

Shranite volilne legitimacije za slučaj ožje volitve! Kdor je izgubil glasovnico, jo dobi v tajništvu narodno-napredne stranke Kdor izgubi legitimacijo, naj se pobriga za duplikat.

Vsa pojasnila daje tajništvo narodno-napredne stranke Wolf-fova ulica 10, I. nadstropje.

Prosveta.

Iz pisarne slov. dež. gledališča. V nedeljo dne 30. novembra se upri-zori v dež. gledališču zadnjikrat v tej sezoni pri nižnjih cenah velezabavna burka »Sladkosti rodbinskega življenja«, omenjena burka je žela pri zadnji nedeljski predstavi obilo aplavza in vzbujala cele salve smeha. Glavno komično vlogo igra g. Povhe (kateri vodi tudi režijo), starega barona pa g. Skrbinšek, ostale vloge so v rokah gospodov: Groma, Danila, Šesta, in dam Bukšekove in Juvanove. Začetek ob 3., konec ob 5. uri. — Zvečer se igra po daljšem prestopu zelo priljubljena narodna igra s petjem »Brat Martin« od K. Coste: Glavno vlogo brata Martina igra g. Skrbinšek, krojača g. Povhe, njegovo ženo ga. Juvanova, mlinarico gđ. Wintrova, mlinarja g. Grom. V ostalih večjih vlogah so zaposleni gg. Borštnik, Danilo, Šest, Drenovec, in dame Bukškova, Gjorgjevičeva in Gorjupova. Pri predstavi svira »Ljubljanski društveni orkester«. Muzikalične točke je nastudiral, kakor tudi dirigira naš priljubljeni operetni kapelnik g. Štrifol. Režijo vodi g. Povhe. Začetek ob 7., konec ob pol 10. — Kónčno bodi še omenjeno, da se dobe za vse gledališke lože posamezni ložni sedeži, ne da bi bilo treba plačati še posebej vstopnino.

Hitro pozabi!

mnoho ljudi hude bolečine v križu, bodenje in trganje, protin in skrnino, ki so jih morali prestati, misleč, da

Velezanimiva dramska noviteta.

Za prihodnji teden se nam obeta na deželnem odru zelo zanimiva dramska noviteta, Branislava Nušića komedija »Svet«. Nušić je najodličnejši srbski komediograf, pesnik in izborni humorist; bil je več let intendant kr. pozorišča v Belemgradu, načelnik srbskega tiskovnega urada, urednik in kr. politični srbski činovnik. Napisal je več dram in veseloiger, ki so imele vse na slovanskih odrih izreden uspeh, ker so tehnično dovršene, zajete iz globin življenja, polne žive dramatike in poezije. Na našem odru se je igrala njegova zgodovinska slika »Knez Semberijski«. Med novjšimi Nušićevimi komedijami je najboljša »Svet«, ki se vrši v srbskih rodbinskih krogih. Kontrast med tihim, srečnim rodbinskim življenjem in med burnim zlobnim, spletkarskim svetom tvori podlago dejanju, ki je ne le zelo zabavno, nego tudi polno trpkosti in satire. Komedija je literarna, a tudi scenično efektivna ter nudi mnogo resničnega etičnega užitka.

Kratka vsebina opere »Lakmé«. I. dejanje se godi dandanes v indijskem logu, kjer ima bramanski svečenik Nilakantha (bas), skrito svetišče, pagodo. Anglež se ne sme približati Bramanom svetemu kraju, ker sicer ga ubijejo. Indi molijo k Brami. Nilakantha jih hujska proti Angležem in odide v mesto. Njegova hči Lakmé (sopran) in njena tovarišica Mallika (alt) ostaneta v varstvu sluge Hadžija (tenor). Deklici odideta v gozd. Približa se vesela družba angleških dam in častnikov. Zanimata jih skrivnostni gaj in pagoda. Gerald (tenor) hoče slikati, drugi odidejo. Lakmé se vrne, zagleda smelega tujca, ga svari pred očetom, ki besno sovraži Angleže. Gerald pa se v Lakmé zaljubi in tudi njej se zbuja ljubezen. A vrne se oče Nilakantha, ki prisega predzrnuemu neverniku krvavo osvetlo. — II. d e j a n j e se godi v indijskem mestu. Bazar. Tržni dan. Nilakantha, preoblečen za berača, išče Geralda, ki mu je zbehal hčer in oskrnil svetišče: hči Lakmé mora peti, da bi privabila Geralda. Miss Ellen ljubi Geralda, ki se mora že jutri vrniti k polku. Miss Rose in Friderik sta boječa in svarita. Nilakantha sklone Geralda umoriti. Lakmé poje legendo o hčeri parijske do onemoglosti. Gerald se izda, Nilakantha ga spozna in se dogovori z Judi, kako Geralda obkolijo in ubijejo. Lakmé vnovič svari Geralda in ga vabi, naj se skrije v gozdu, kjer bo njegova. Indi prihajajo in odhajajo v pagodo. Nilakantha v množici zabode Geralda in zbeži. Lakmé hoče rešiti Geralda in ga da odnesti. — III. d e j a n j e. Godi se v indijskem gozdu. Ozdravljeni Gerald spi v koči, Lakmé bdi. Ko se zbudi, se spominjata, kako sta se rešila v svoje skrivališče. Indijska dekleta in mladeniči hite mimo skozi gozd k studencu. Par, ki pije vodo iz iste čaše, je zvezan nerazdružljivo. Tudi Lakmé hiti po vodo. Friderik najde Geralda in ga pozove s seboj: Miss Ellen ga čaka in jutri odide angleška vojska na boj proti indijskim vstašem. Gerald sklone Lakmé zapustiti. Lakmé prinese čašo vode iz svetega studenca. Ako pije Gerald to vodo, ostane večno njen. Že hoče Gerald piti, ko začuje veseli bojni spev angleških vojakov. Lakmé vidi, da hoče Gerald oditi; zgrize list dature in se zastrupi. Gerald vzkipi zopet v ljubezni. Lakmé mu odpušča in umre. Nilakantha joka ob svoji mrtvi hčerki, ki je še s svojo smrtjo rešila nezvestega tujca.

Somišljeniki narodno-napredne stranke na deželi!

Pozivamo vas, da oddaste v ponedeljek pri volitvah v splošni kuriji svoje glasove kot en mož samostojnim kmetiskim kandidatom! Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

Tajništvo narodno-napredne stranke v Wolfovi ulici šteč. 10 I. nadstropje je odprto **ves dan**. Kdor želi glede volitve, legitimacij, glasovnic kaka pojasnila, naj se tu oglasi.

II. družinski večer

»Narodne čitalnice« v soboto dne 29. novembra 1913. v »Narodnem domu«.

Začetek ob pol 9. uri zvečer.

Vsem bratom Sokolom nanažamo, da otvorimo v zvezni sobi v »Narodnem domu« **sokolsko čitalnico**, kjer bodo članstvu na razpolago strokovni listi vseh slovanskih sokolskih organizacij. Čitalnica bo odprta zasedaj **vsak torek**, od 7. do pol 9. zvečer.

Na zdar!

Predsedstvo Slovenske Sokolske Zveze.

Dame dobrodošle! Dame dobrodošle!

Narodni dom. Narodni dom.

Akademično predavanje

g. prof. Weissa z zanimivimi eksperimenti o hipnozi in sugestiji (o nezavednem duševnem življenju) se vrši

v petek, dne 28. nov. v mali dvorani ob polu 9. uri zvečer. Vstopnina 1. krono.

Srednješolci nimajo pristopa.

Darila.

Za »Slovensko Sokolsko Zvezo« zbirka Sokola v Cerknici 47 K 22 v, ter Sokola v Žalcu 25 K; skupaj 72 K 22 vin. — Na zdar!

Listnica uredništva.

G. F. v L. — »Hrvatski Narod« in »Dom« sta tednika, ki izhajata v Zagrebu in ju čita kmetijsko ljudstvo. V inteligentnih krogih sta razširjena »Obzor« in »Hrvatski Pokret«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 25. novembra: Avgust Craighero, brusač, 29 let, Tesarska ulica 3.

Dne 27. novembra: Ladislav Kalčič, sin postreščka, 5 mesecev, Streliška ulica 15. — Marlena Eger, soproga odvetnika, 39 let, Frančiškanska ulica 12.

V deželni bolnici:

Dne 25. novembra: Ivan Hvastja, sin gostača, 3 dni. — Helena Čepelnik, dninarica, 48 let.

Dne 26. novembra: Anton Gerbič, hlapec, 20 let. — Josip Šenica, dninar, 62 let.

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Ali veliko sedite? Sedežne položke iz nalašč v ta namen pripravljene klobučevine popolnoma zabranijo odrgnenje in ono nevščeno svetlikanje hlač in kril. Prijetno, udobno in zdravo sedenje! Prospekt pošlje na zahtevo: Anton Obreza, tapetnik v Ljubljani, Selenburgova ulica št. 1. (3578)

Prva guba je prva resna bolezen lepe ženske. Dajmo ji sredstvo, da jo odstrani. Zadošvalo ji bo, da porablja izborni **Crème Simon**, ki vrne polti njeno prožnost in odpravi ta izgib, ki je napovedovalec mnogih drugih, če se nanj ne pazi. To gojenje lepote je izpolniti s pudrom **Simonovega riža**, ki vsebuje čisto riževo skrobino in prekaša vse običajne pudre, vsebujejoče loj, ter ohrani polt svežo do visoke starosti.

Vsakem brivcu pošljem zastoj pa nefrankovano — po naročilu tvornice za lysoform, dva ali štiri elegantna, pozlačena desinfekcijska aparata in zraven spadajoče table. Samo poštnino (70 vin.) plača prejemnik. Kemik Hubmann, Dunaj, XX., Petraschgasse 4.

Starega držati se je zlasti, dokler se za gotovo ne ve, je-li pride za njim kaj boljšega. Pri odvajalnih sredstvih pa to ni slučaj, kajti mnogo novih odvajalnih sredstev vsled navajenja črevesje oslabi. Ostajamo vsled tega radi pri Fellerjevih staroznanih, milo odvajalnih rabarbarakroglicah z zn. »Elzakroglice«. 6 škatlic za samo 4 krone franko pošlje lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsaplatz št. 238 (Hrvaško). Tudi Fellerjev bolečine odpravljajoči fluid z zn. »Elzafluid«, 12 steklenic za 5 kron franko, naj bi bil vedno v hiši. II. 1

Odol je kakor znano, tista ustna voda, ki zanesljivo deluje proti vzrokom razdevanja zob. Kdor Odol rabi konsekvantno vsak dan, po našem današnjem znanju najbolje neguje zobe in usta.

Prosim, gospodje...!

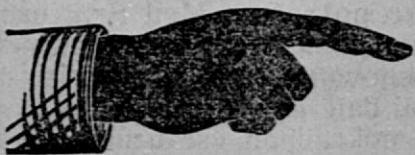
Dr. Dralleja

MALATTINE

Presenečeni bodete dobrodejnega učinka. — Odbrita kožna tolšča se takoj nadomesti. — Koža se ne napenja in ne peče, nego se začuti prijetna hladnost, zametasta mehkost in voljnost. — Poleg tega postane koža odporna proti vremenskim vplivom. — Neprekosljivo sredstvo za konserviranje kože za zdravnike, kemike itd, ki jim roke pogosto pridejo v dotiko s sublimatom ali ostrimi raztoplinami.

Pušica K — 70 in 120 po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah, trgovinah z milom in boljših brivnicah.

Juri Dralle, Hamburg (Bodenbach) na L.

Vprašajte

svojega hišnega zdravnika, ki Vam potrdi, da v nobenem gospodarstvu ne sme manjkati dobrega razkužila. Za umivanje ran in ranitev, za razkuževanje ob bolniški postelji, za intimno damsko toaleta (irigacijo) je najboljšo porabljati

LYSOFORM

1—2% raztopline. Lysoform je preiskušeno, že desetletja pripoznano in znanstveno preiskano razkužilo. Dobiva se z navodilom vred v vsaki lekarni in drogeriji, originalna steklenica 80 vinarjev. Zanimivo knjigo o »Kaj je higijena?« na zahtevo zastoj A. HUBMANN, referent »Lysoformwerke« Dunaj, XX., Petraschgasse 4.

naše čitatelje na to, 12 steklenic franko se naroča za 5 K pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elzatrg 238 (Hrvaško), najbolje obenem s Fellerjevimi odvajalnimi rabarbarakrogli-

cam z znakom »Elsa - kroglice« 6 škatlic franko 4 K), ki se rabijo zoper gorečico, želodčne bolečine, težko blatenje, vetrove, slab tek in kislemu izpahavanju, ki bi jih morali

imeti vedno pri hiši. Mnogo zdravnikov rabi ta izvrstna zdravila v svoji praksi in jih jako hvalijo glede dobrega uspeha.

No — — —

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 28. novembra 1913.

Termin.

Pšenica za apr. 1914. . . . za 50 kg 11.46
Rž za apr. 1914. . . . za 50 kg 8.78
Oves za apr. 1914. . . . za 50 kg 7.53
Korza za maj 1914. . . . za 50 kg 6.45

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 Srednji zračni tlak 736 mm

nov.	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
27.	2. pop.	738.7	3.5	sl. jz.ah.	oblačno
„	9. zv.	740.1	1.4	sl. zah.	oblačno
28.	7. zj.	739.9	0.2	sl. sev.	megleno

Srednja včerašnja temperatura 2.5, norm. 1.1° Padavina v 24 urah mm 0.0.

Iščem marljivo, pošteno

gospodinjo

katera zna voditi gospodinjstvo in tudi šivati. Starost 20—30 let. Plača po dogovoru. 4228

Ponudbe do 8. decembra na upr. »Slov. Naroda« pod »Samostojni gospod«.

Držite in mažite malo boljše, poslužite se

Erdal

kreme za čevlje.

Uradniško hranilno društvo v Gradcu

R. Z. Z. Z.

Osební kredit

uradnikom, profesorjem, učiteljem, umirovljenim itd. ob najugodnejših pogojih. Nič predstroškov. Več v razvidih.

Hranilne vloge se obrestujejo dnevno po
5% od zneskov nad 1000 kron ob 60-dnevni odpovedi: **5 1/4%** od zneskov nad 2000 kron ob 90-dnevni odpovedi: **5 1/2%**

Obresti se polletno prištevajo glavnici. Pri vlogah preko 10.000 K se morejo dvigati obresti četrtletno. Nič rentnega davka. Vložne knjižice se sprejemajo v shrambo. — Razvidi in položnice brezplačno. Stanje vlog: K 5.350.000. Jamstvo zadržinskih deležev: K 6.500.000. Rezervni fond in vrednostni papirji: K 575.000. Pojasnila daje brezplačno:

Josip Kosem v Ljubljani, Krakovski nasip šte. 22,
 :: vsak ponedeljek, sredo in petek med 1/23. in 1/4. uro popoldne. ::

Dva učenca

sprejemem takoj in sicer enega za pekarijo, drugega za mesarijo. Ob triletni učni dobi ga tudi za obleko preskrbin. Prednost imajo sinovi posestnikov. L. Pristavec, posestnik in mojster, Javornik, Gorenjsko.

Poljsko-Rusinsko.

Kdo preskrbi poljsko in rusinsko korespondenco.

Ponudbe na H. SUTTNER, Ljubljana, Mestni trg 25. 4227

V skladišču tvrde R. Ranzinger se proda nekaj dobro ohranjenega

pohištva.

Povpraša in pogleda se istotam. 4211

Gremij trgovcev v Ljubljani naznanja svojim članom, da smejo imeti v smislu dež. zakona iz l. 1905

svoje trgovine v nedeljo, dne 30. t. m.

odprte

od 7. ure zjutraj do 12. ure opoldne ter od 3. do 6. ure popoldne. 4225

Pozor trgovci! Samo nekaj časa!

Božične in noveletne RAZGLEDNICE

kakor tudi 4102

reklamne koledarje

ceneje kot povsod drugod pri L. Pevaleku

v Ljubljani, Židovska ulica 4. Boljšim tvrdkam pri odjemu najmanj 300 razglednic pošiljam tudi na izbiro.

Belokrajinska stavbinska in naselbinska zadruga v Črnomlju ima

dne 14. decembra 1913 ob 1. uri popoldne v prostorih posojilnice v Črnomlju svoj

izredni občni zbor.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Volitev novega odbora.
3. Slučajnosti.

4226

Načelstvo.

Kazensko-pravni red

z dne 23. maja 1873 šte. 119 državnega zakonika z dodanim

zvršitvenim propisom

in drugimi zakoni in ukazi kazenski postopek zadevajajočimi.

Trdo vezan 5 K 60 v., po pošti 5 K 80 v.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Razglas.

Posestvo Ivana Novaka iz Sp. Siške št. 117, katero obsega

hišo, dve gospodarski poslopiji, vrt in več stavbišč

se bode prostovoljno razprodajalo po kosih eventualno skupaj v četrtek

dne 11. decembra 1913 dopoldne ob 9. uri na licu mesta.

Proč z draginjo!

Proč z draginjo!

Čemu bomo drago kupovali, ko se pa

3914

vsako sredo in soboto kupijo

ostanki vsakovrstnega blaga

za obleke in perilo kakor šofij, sukno, kontenina, šifoni, platno, barhent, volneno modno blago in drugo za skoro polovično ceno pri trdki

„Hermes“ brata Wokač v Ljubljani, Selenburgova ulica šte. 5 v prvem nadstropju nasproti glavne pošte. Primerna darila za Miklavža in za Božič. Pravkar došlo čez 10.000 novih ostankov.

Za Miklavža

našim malim priporočamo

spise za mladino.

	broš.	vez.
Andersenove pravljice za mladino	—	1—
Brezovnik Anton, Zakaj? — Zato!	—	—60
Brinar Jos., Medvedji lov. Čukova gostija	—	—80
Burnett, Mali lord. (Lord Fauntleroy)	1'60	2'60
Campe - Majar Hr., Odkritje Amerike	—	2—
Dimnik J., Avstrijski junaki	1'50	1'80
Gangl, Zbrani spisi za mladino I. zvezek	—	1'50
Gangl, Zbrani spisi za mladino II. zvezek	—	1'50
Gangl, Zbrani spisi za mladino III. zvezek	—	1'50
Gregorčičeva Marica, »Otroški oder«, Igrice za mladino otroških vrtec in ljudske šole	1'50	—
Hauß Viljem, Pravljice za mladino	—	1'20
Hoffmann - Funtek, Bog pomaga. Povest	—	—80
Hoffmann - Funtek, Kar Bog stori vse prav stori. Povest	—	—80
Hoffmann - Funtek, Kako vzgaja vsoda. Povest	—	—80
Hoffmann - Funtek, Peter Prostak. Povest	—	—80
Kapitan Žar ali Kleč v Tihem morju. Povest	—	1'20
Kipling R., Džungla, (The jungle book). S slikami	2—	3—
Kosi Anton, Sto narodnih legend	—	1'20
Malavašič, Oče naš. Povest	1'50	1'70
Marryat, kapitan Frederick, Morski razbojnik	2'50	3'70
Milčinski Fr., Pravljice. S 40 slikami	—	4—
Mišjakov Julček, Spisi. I. zvezek. S slikami	—	1'50
Mišjakov Julček, Spisi. II. zvezek. S slikami	—	1'50
Mišjakov Julček, Spisi. III. zvezek. S slikami	—	1'50
Na divjem zapadu. Tri poveti iz življenja Indijancev.	—	1'20
Rapé A., Dane. Povest za mladino	—	1—
Rapé A., Mladini I. zvezek. S slikami	—	1'50
Rapé A., Mladini II. zvezek. S slikami	—	1'50
Rapé A., Mladini III. zvezek. S slikami	—	1'50
Ribičič, Kraljestvo čebel	—	—80
Šmid Kristof, Spisi I.—XV. zv.	8'70	11'70
Šmid Kristof, Roza Jelodvorska	—	2—
Spillmannova povesti I.—XIX. zv.	9'60	13'40
Trošt Ivo, Na rakovo nogo. Povest	—	—80
Verne Jules, Pet tednov v zrakovu	—	3'80

Slikanice.

A—B—C v podobah s pesmicami	—	1'60
Blazek in Tomažek	—	1'60
Hlita vožnja po železnici	1'60	—
Hrošči in žuželke v podobah	—80	—
Kaj pripoveduje čarovnica	1'20	2'40
Knjiga za slikanje dopisnic:		
1. Mladi umetniki	1—	—
2. Otroški vrtec	1—	—
3. Za kratek čas	1—	—
4. Zaklad za otroke	1—	—
Lahkih nog naskrog. (Najnovejše.)	—	2'80
Metulji v podobah	—80	—
Modri Janko. Vesela knjiga s podobami	—	2'40
Našim malim. Vzgojne slike iz sv. pisma	—90	—
Noetova barka. Živalstvo v podobah	1'50	—
Patčki Poljanci	—	3'60
Pavluša in Nuša — dva škrata	—	1'60
Pepelka. Pravljica s podobami	—60	—
Planinske cvetke v podobah	—80	—
Podobe iz živalstva	—80	1'50
Radost malih	—40	—
Robinson starši. Povest s podobami za otroke	1'40	—
Slovenski A—B—C v podobah	—80	1'20
Snegulčica. Pravljica	1'20	2'40
Trnčulčica. Pravljica	1'20	—
Vesela družica	—70	—
Vesela mladina	—80	1'50
V zverinjaku	—90	1'50
Zlata radost	—40	1'50
Zoološki atlas	—	6—
Živali naše prijateljice	—70	—

Narodna knjigarna v Ljubljani

Nič ne pomaga!

Vse vpitje je glas vpijočega v puščavi. Kor prave angleške

gramofone in originalne gramofonske plošče

dobite iz prve roke

edino v moji trgovini.

Caruso, Slezak, Demuth, Battistini, Selma Kurz in drugi svetovni pevci pojo vsaki dan v moji prodajalni

Sodna ulica 5, poleg c. kr. dež. sodnije.

Poslušanje popolnoma brezplačno.

A. Rasberger, Ljubljana.

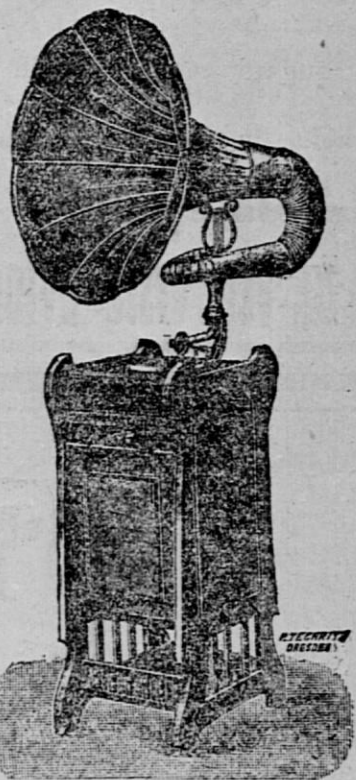
Glavni zastopnik: The Gramophone Co. Limitd. London, Avstrijske gramofonske družbe na Dunaju, Homophon Compny Berlin.

Velike godbene automate vedno v zalogi.

NOVOST! Samotrajajoči klavir z navijanjem na pero. NOVOST!

3513 Od dobrega najboljše!

Lastna delavnica za popravila. Ceniki franko!

Veleprima salame

novoga izdelka, predobro renomirane znamke

„Gavrilović“

že popolnoma dobre za rezanje, priznane najfinejše, stanovite kakovosti, se dobivajo po vseh spece-rijskih, delikatesnih trgovinah in pri prekajevalcih. Vsak komad ima svinčeno ploombo in vi-njeto, kakor polegstoječa.

Prva hrvaška tvornica salam, prekajenega blaga in tolaš

M. Gavrilovića sinovi

d. d., Petrinja. 4082

Zastopnik: Julio Schmidlin, Zagreb.

Razpis.

Občina Jelšane, politični okraj Voloska razpisuje na podlagi projekta izdelanega po c. kr. melioracijskem uradu v Trstu,

gradnjo vodovoda v Podgrajah

proračunjenega na 18.618 kron 62 vin.

Gradnja se bode oddala na podlagi enotnih cen, katere imajo ponud-niki vstaviti v svoje ponudbene stroškovnike.

Načrti, proračun, kakor tudi splošni in posebni gradbeni pogoji so na vpogled v občinski pisarni.

Pismene ponudbe s 5% varščino v denarju ali pupilarno varnih vred-nostnih listinah so doposlati podpiranemu občinskemu uradu najkasneje

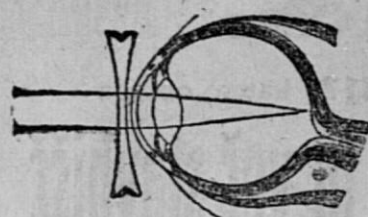
do 10. decembra 1913.

Občina si pridrži pravico popolnoma proste izbire izmed vpisanih ponudb.

Županstvo Jelšane,

dne 26. novembra 1913.

Župan: L. Valenčič.

Optik in specialist.

LJUBLJANA,

Aparati, poljska kukala,
daljnogledi.Pogrešno navadno steklo
za očala. 2688**K. JURMAN**

Optični zavod z električnim obratom.

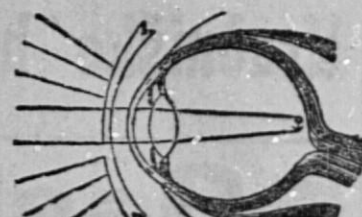

Optik in specialist.

Selenburgova ulica št. 4.

Za prvovrstno optiko se jamči.

Popravila se izvršujejo v lasni gelavnici.

Pravilna lega plošč, brušenih
po sistemu Perpha.**! 500 kron !**Vam plačam, ako moj uničevalec korenin
balzam **Ria** Vaših kurjih očes, bradavic,
otičancev ne odstrani v 3 dneh
brez bolečin. Cena lončka z ga-
rancijskim pismom 1 K. **Kemeny,**
Kausch (Kassa) L. Postl. 12/64 Ogrsko.**Prešernove slike**prodaja in pošilja po poštne povzetju
Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron.

372

Pojasnilo!Pomembni profesorji in zdrav-
niki priporočajo in rabijo tudi zase
našo patentirano higienično iznajdbo.
Zakonski dobe natančno brošuro 20.Verlag für hygienische Lite-
ratur Dunaj I., Wollzeile 12. Kot
tiskovina zastoj. Kot zaprto pi-
sma proti 20 vin. v znamkah.**Pogoji**dovoljuje svojim članom življenjskega od-
delka in sicer: aktivnim uradnikom vseh
kategorij, profesorjem, učiteljem itd., katerih
neobremenjena služnina znaša najmanj
K 2300 —, kakor tudi penzionistom s po-
kojnino najmanj letno K 1400 —, proti za-
znambi na služnino, oziroma pokojnino in
proti primernemu poročstvu pod najugodnej-
šimi pogoji na 5—30letno amortizacijsko dobo
2263**„Slavijska“**vzajemna zavarovalna banka v Pragi, katere
generalni zastop v Ljubljani, Gosposka ul. 12
daje nemudoma in brezpl. potrebna pojasnila.**!! Umetniške razglednice !!**

Priznana vedno novosti.

.. Pisemski papir ..

v največji izbiri priporočam

Marija Tičar, trgovina papirja itd.

Ljubljana, sv. Petra cesta 26.

Na deželo se pošilja na izbiro. 4063

Moderne krasne bluzeiz svile, gaza, čipk, etamina, volne in barheta,
vrhnja in spodnja krila, pletene jope, vse v
:: največji izbiri po zelo ugodnih cenah v ::

3491

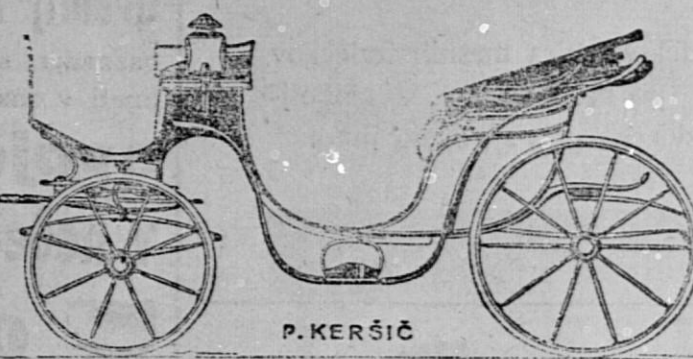
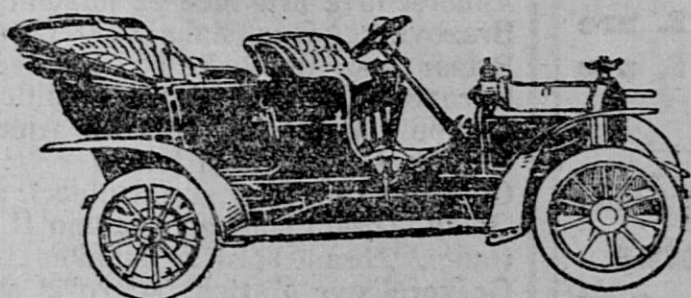
modni in športni trgovini

P. MAGDIČ

Ljubljana — nasproti glavne pošte.

Prva kranjska tovarna vozov Peter Keršič,
nasl. brata Oroszy

v Spodnji Šiški pri Ljubljani

prodaja zaradi prevelike zaloge vozov, eno- in dvo-
vprežne vozove pod ceno.

P. KERŠIČ

Obenem priporočam svojo bogato zalogo drugih vozov ter
pošlje cenike brezplačno.Tudi vsa tozadevna popravila in dela se po najnižji ceni
izvršujejo. 2611

Tovarna izdeluje tudi

avtomobilske karoserije za vse vrste avtomobilov.

16⁵⁰12⁵⁰Kvalitativno najfinejšo in nogam najbolj priležno obutev za dame in gospode.
Frave ruske galoše, gamaše i. t. d. priporočamAnglo zaloga čevljev **Anton Novak, Ljubljana, Selenburgova ul. 7.****Najsolidnejši vir**40 m dobrih ostankov za obleke K 18—
40 m izvršnih ostankov zim. blaga „ 20—
30 m ostankov mod. blaga za obleke „ 18—
6 parov velikih rjuh „ 10—
100 kom. prima žepnih robcev „ 13—
tucat dobrih brisač „ 2-90
tucat prav težkih brisač „ 4-80
10 toplih zimskih rut „ 5—**Adolf Zucker, Plzeň št. 504 (Česko).**Razpošiljam samo po povzetju. Neuga-
jajoče vzamem vsak čas nazaj. Vzorci
se ne razpošiljajo. Najboljši dobavitelj
za trgovce, krošnjarje in sejmarje.

„Zdravnik železa“ je najboljši liker za železo.

„Zdravnik železa“ je najboljši liker za železo.

Zbirka
avstrijskih zakonov
v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakono hudodelstvih, pregreških
in prestopkih z dne 27.
maja 1862 št. 117 dr. zak.
z dodatnim**tiskovnim zakonom**z dne 17. dec. 1862 št. d.
z. ex 1863 in drugimi no-
vejšimi zakoni kazensko-
pravnega obsega.V platno vezan 6 K;
p. p. št. 6 K 20 vin.**Narodna knjigarna**
v Ljubljani.**Vizitnice** v elegantni obliki priporočam
Narodna tiskarna.**Najnovjši Za Božič! posnetki.**Original plošče „Gramofon angel“ preje K 4—, sedaj K 3—
Original plošče „Zonophon“ preje K 250, sedaj K 2—Tovarna zaloga avtomatov
gramofonov in plošč

Plošče od K 1-30 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Fr. P. Zajec
Ljubljana, Stari trg 9.Zastopnik največjih tvornic tu in inozemstva
Favorite, Columbia, Jumbo, Eden, Zono-
phon, Avstr. gram. dr. „Angel“ itd. itd.

Nad 20.000 plošč v zalogi.

Specialne plošče najslavnejših opernih pevcev
in pevki: Caruso, Szelezak, Naval, Demuth,
Battistini, Arnoldson, Destin, Selma Kurz itd.
Vsa popravila izvršujem v svoji lastni de-
lavnici točno in solidno. — Pri večjem od-
jemu popust. Ceniki brezplačno.**Avstr. amerikan.**
z zaloga čevljev ::
Prešernova ul. 52.12⁵⁰16⁵⁰Naši čevlji po kakovosti,
:: priležnosti in eleganci ::
prekose vsako konkurenco.Za jesensko in zimsko sezono
priporočam tvrdka**Gričar & Mejač**

Ljubljana, Prešernova ulica št. 9

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke

ter mične novosti

v konfekciji za dame in deklice.

Ceniki zastoj in franko.

